

แผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรง ในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2569

โรงเรียนบ้านห้วยบง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารมาตรการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลความปลอดภัยนักเรียนทุกคนในโรงเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ เช่น อุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ การเดินทางไป -กลับ การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา การร่วมกิจกรรมสำคัญ อุบัติภัย เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติภัย และปัญหาทางสังคม เช่น การล่วงละเมิดทางร่างกาย และจิตใจ สารเสพติด การทะเลาะวิวาท การถูกล่อลวงการลักพา สื่อบริการออนไลน์ อภัยมุข ด้านสุขภาพอนามัยนักเรียน

การดำเนินงาน อาศัยนโยบายตามคู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัย การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคุ้มครองนักเรียนของสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทำให้การจัดทำมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยบงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต ๑ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

(นางสาวปรางทิพย์ บุญมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบง

รายชื่อผู้ที่สามารถให้ ดูแลช่วยเหลือ และผู้ประสานงาน

กรณีเกิดเหตุตามมาตราการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน

โรงเรียนบ้านห้วยบง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ครูประจำชั้น	โทรศัพท์มือถือ
๑	นางสาวปรางทิพย์ บุญมา	ผู้อำนวยการสถานศึกษา		๐๙๗-๓๑๘๖๕๓๒
๒	นายโชคชัย สามารถ	ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน งบประมาณ	ประถมศึกษาปีที่ ๔	๐๙๓-๕๐๑๒๕๖๓
	ว่าที่ร้อยตรีสมบูรณ์ โคตรเสนา	ครูชำนาญการ	ประถมศึกษาปีที่ ๑	๐๘๓-๐๖๘๐๔๒๒
๓	นางปิยนันท์ วงศ์จันทร์	ครู	ประถมศึกษาปีที่ ๖	๐๙๘-๕๗๒๘๓๖๘
๔	นางสาวรพีพร แสงบุญเรือง	พนักงานราชการ	ประถมศึกษาปีที่ ๓	๐๙๖-๑๑๔๖๔๗๔
๕	นางปริณดา เข้มทอง	ครูอัตราจ้างบวักฤติฯ	ประถมศึกษาปีที่ ๒	๐๘๘-๑๒๘๖๕๖๘
๖	นางสาวศิริประภา วรนุช	ธุรการโรงเรียน	อนุบาล ๓	๐๖๕-๓๐๔๓๒๕๐
	นางสาวกุลสตรี อาจบัณฑิต	ครูผู้ช่วย	ประถมศึกษาปีที่ ๕	
๗	นางสาวอารียา แก้วกำ	อัตราจ้าง	ประถมศึกษาปีที่ ๕	๐๙๘-๘๕๗๕๔๖๑
๘	นางสาววิสรา ไชยศรี	อัตราจ้าง	อนุบาล ๒	

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
รายชื่อผู้ที่สามารถให้ ดูแลช่วยเหลือ และผู้ประสานงาน กรณีเกิดเหตุ ตามมาตรการรักษาความปลอดภัย	ข
สารบัญ	ค
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน	๑
๑. ข้อมูลทั่วไป	
๒. ข้อมูลผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา	
๓. ข้อมูลนักเรียน	
๔. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม	
ส่วนที่ ๒ แผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วน ในสถานศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗	๑๐
แผนปฏิบัติการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุ “แผนเหตุความรุนแรง ภายในพื้นที่โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑	๕๐
ภาคผนวก	๕๗
คำสั่ง	
แบบบันทึกเหตุการณ์	
แบบนิเทศติดตาม	

ตอนที่ ๑

สภาพบริบททั่วไปของโรงเรียน (School Profile)

ส่วนที่ ๑ ประวัติโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน บ้านห้วยบง ที่อยู่ หมู่ที่ ๕ ต.โนนเมือง.อ.โนนสัง.จ.หนองบัวลำภู..
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ โทรศัพท์ ๐๙๗๓๑๘๖๕๓๒
 โทรสาร - เปิดสอนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖
 ผู้บริหารสถานศึกษาชื่อ นางสาวปรางทิพย์ บุญมา ปริญญาโท สาขา บริหารการศึกษา
 ดำรงตำแหน่งนี้ที่โรงเรียนตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ ถึงปัจจุบันเป็นเวลา ๑ ปี - เดือน
 ประวัติโรงเรียนโดยย่อ

โรงเรียนบ้านห้วยบง ตำบลโนนเมือง อำเภอโนนสัง สร้างขึ้นเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๓ โดยอาศัยศาลาวัดเป็นที่เรียน มีนายเศียร คำทุม วุฒิ ป.๖ ว. เป็นครูใหญ่ เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๔๓ คน ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ คณะครูและชาวบ้านได้จัดหาที่ดินและปลูกสร้างอาคารเรียนได้อาคาร กึ่งถาวร จำนวน ๑ หลัง ขนาด ๓ ห้องเรียน ปีพ.ศ. ๒๕๑๐ ได้ย้ายโรงเรียนออกจากเขตการไฟฟ้าอุบลรัตน์ มาตั้งในที่สูงกว่าเดิม (ที่ปัจจุบัน) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนแบบ ป.๑ ซ พิเศษ ๑ หลัง จำนวน ๖ ห้องเรียน ปีพ.ศ. ๒๕๑๙ เปิดทำการสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนแบบ สปช. ๑๐๓/๒๖ จำนวน ๑ หลัง ๓ ห้องเรียน ปัจจุบันมีครู จำนวน ๕ คน มีนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๑ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๕๗ คน ปัจจุบัน มี ว่าที่ร้อยตรียุทธศักดิ์ จันทร์ทอง ดำรงตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านห้วยบง และโรงเรียนบ้านห้วยบง มีอาคารเรียน อาคารประกอบ ดังนี้

๑. อาคารเรียนแบบ ป๑ซ	จำนวน	๑ หลัง
๒. อาคารเรียน แบบ ๑๐๓/๒๖	จำนวน	๒ หลัง
๓. อาคารเอนกประสงค์แบบ ๓๑๒	จำนวน	๑ หลัง
๔. บ้านพักครูแบบองค์การ	จำนวน	๒ หลัง
๕. อาคารห้องสมุดแบบสร้างเอง	จำนวน	๑ หลัง
๖. ลานกีฬาเอนกประสงค์	จำนวน	๑ สนาม
๗. ถังเก็บน้ำแบบ ฝ๓๓	จำนวน	๒ แห่ง
๘. ห้องน้ำ – ห้องส้วม	จำนวน	๓ หลัง
๙. ถนนคอนกรีต	จำนวน	๑ เส้น

โรงเรียนบ้านห้วยบง เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กระทรวงศึกษาธิการ และได้จัดให้นักเรียนได้เลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมอย่างหลากหลาย นอกจากนั้นยังจัดให้มีการเลือกกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมหลักสูตรตามความถนัดและความสามารถของนักเรียน โรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกนักเรียนตามสมควร มีระบบไฟฟ้า น้ำประปา น้ำบาดาล

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

ประชากรในชุมชนมีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ สภาพชุมชนตั้งอยู่ใกล้เขื่อนอุบลรัตน์ ทำให้มีการคมนาคมสะดวกทุกฤดูกาล ประชาชนมีรายได้เสริมจากการแปรรูปอาหารจากปลา การทอดผ้าพื้นเมือง มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว มีวัฒนธรรมสืบทอดกันมายาวนาน ชุมชนมีความสามัคคี ให้ความสำคัญต่อการศึกษา จึงส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรหลานได้รับการศึกษาต่อในระดับสูงตามกำลังความสามารถและช่วยสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาทุกด้าน

สภาพภูมิศาสตร์ พื้นที่ดินเป็นที่ราบ มีทุ่งนาและป่าไม้เบญจพรรณ

การคมนาคม มีถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน และถนนลาดยางเชื่อมไปอำเภอโนนสัง รวมระยะทาง ๑๙ กิโลเมตร

การสาธารณูปโภค ชุมชนมีไฟฟ้าและน้ำประปาหมู่บ้าน โรงเรียนใช้ระบบโทรศัพท์ผ่านจานรับผ่านดาวเทียมในการติดต่อประสานงาน

เศรษฐกิจ อาชีพหลักของชุมชน คือ ทำนา และเลี้ยงสัตว์ โค กระบือ เลี้ยงไหม หัตถกรรมทอดผ้าไหม ทอเสื่อ มีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ระดับปานกลาง รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว/ปี ๓๕,๐๐๐ บาท ศาสนา ประชากรร้อยละ ๑๐๐ นับถือศาสนาพุทธ

บ้านห้วยบง หมู่ ๕ ตำบลโนนเมือง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู มีทั้งหมด ๒๕๐ หลังคาเรือน ส่วนมากประกอบอาชีพทำนา และมีอาชีพเสริมคือ กลุ่มจัดทำผลิตภัณฑ์จากปลา เช่น ปลาต้ม

ประเพณีที่สำคัญ คือ บุญบั้งไฟ บุญกฐิน บุญมหาชาติ บุญแจกข้าว ประเพณีสงกรานต์ และประเพณีลอยกระทง ประเพณีกินดอง

การศึกษาของประชาชน ประชาชนและผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีที่ ๔ และประถมศึกษาปีที่ ๖

สีประจำโรงเรียน

“ ฟ้า – เหลือง ”

สีฟ้า หมายถึง ความหนักแน่น ความเข้มแข็ง

สีเหลือง หมายถึง ความเต็มเปี่ยมด้วยความรู้และคุณธรรม

ปรัชญาโรงเรียน

ปัญญา โลกสมิ ปชโชโต

ปัญญาคือแสงสว่างในโลก

คำขวัญโรงเรียน

ความรู้ คู่คุณธรรม ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

อัตลักษณ์ของโรงเรียน

ยิ้มใส ไหว้สวย วาจาไพเราะ

เอกลักษณ์ของโรงเรียน

โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ

อักษรย่อ

ห.บ.

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๙ โรงเรียนบ้านห้วยบง มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีมาตรฐานด้านความรู้พื้นฐานโดดเด่นด้านการอ่าน เขียน มีจิตใจใฝ่รู้ อยู่อย่างพอเพียง

พันธกิจ (MISSION)

๑. จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา
๒. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
๓. จัดภูมิทัศน์ในสถานศึกษา ให้มีสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน
๔. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
๖. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และท้องถิ่น

เป้าประสงค์ (GOAL)

๑. นักเรียนได้รับการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
๒. โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
๓. นักเรียนมีความสามารถในการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๔. บุคลากรได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพ
๕. โรงเรียนมีภูมิทัศน์สวยงามและแหล่งเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง หลากหลาย
๖. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการจัดการศึกษา

๒. ข้อมูลผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑) ผู้บริหารโรงเรียน นางสาวปรางทิพย์ บุญมา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบง

วุฒิการศึกษาสูงสุด ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๘ จนถึงปัจจุบัน

๒.๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๖๙

ปี/บุคลากร		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	พนักงาน ราชการ	ครูอัตราจ้างฯ	ธุรการ	รวม
๒๕๖๘		-	๔	๑	๓	๑	๘
วุฒิ	ป.โท	-	๓	-	-	-	๓
	ป.ตรี	-	๑	๑	๓	๑	๖
	ม.๖	-	-	-	-	-	-

๓. ข้อมูลนักเรียน

จำนวนนักเรียนปีการศึกษา ๒๕๖๙ รวม ๕๕ คน ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙)

ระดับชั้น เรียน	อ.๒	อ.๓	รวม	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	รวม	ม.๑	ม.๒	ม.๓	รวม	รวมทั้งสิ้น
จำนวนห้อง	๑	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๘	-	-	-	-	๘
เพศ	ชาย	๗	๖	๑๓	๕	๓	๓	๑	๒	๔	๑๖	-	-	-	๒๙
	หญิง	๓	๒	๕	๓	๐	๔	๔	๕	๓	๒๑	-	-	-	๒๖
รวม	๑๐	๘	๑๘	๘	๓	๗	๕	๗	๗	๓๗	-	-	-	-	๕๕
เฉลี่ยต่อห้อง											-	-	-	-	-

๔. ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

๑) สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะชุมชนไม่แออัด หมู่บ้านในเขตบริการโรงเรียน ๒ หมู่บ้าน ประชากรนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๑๐๐

๒) การศึกษาของประชากรจบการศึกษาภาคบังคับประมาณ ร้อยละ ๑๐๐ การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ยังมีน้อย อาชีพหลักคือ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และประกอบอาชีพหลังฤดูการเกษตร โดยการรับจ้าง ประชากรชายวัยทำงานส่วนมากเป็นช่างฝีมือโดยเฉพาะงานก่อสร้าง งานไม้ งานปูน แม่บ้านรับจ้างทั่วไป เศรษฐกิจโดยภาพรวมอยู่ในฐานะยากจน เนื่องจากค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพสูง

จำนวนประชากร

จำนวนครัวเรือน ๓๙๙ ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น ๑,๔๓๙ คน แยกเป็นชาย ๗๑๔ คน

หญิง ๗๒๕ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย คน ต่อตารางกิโลเมตร (ข้อมูล ปี ๒๕๖๙)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อผู้ใหญ่บ้าน	ข้อมูลประชากร			
			ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านห้วยบง	นายชัยวัฒน์ วงไชยา	๒๕๖	๕๐๒	๕๒๐	๑,๐๒๒
๒	บ้านภูศรีทอง	นายสมพงษ์ สาริکان	๑๔๓	๒๑๒	๒๐๕	๔๑๗
รวมทั้งสิ้น			๓๙๙	๗๑๔	๗๒๕	๑,๔๓๙

มาตรการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑

๑. นโยบายและการวางแผนการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียน ของโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑

๒. นักเรียน คือ หัวใจของการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑ มีความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรม ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียน ดังนั้นโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑ ซึ่งมีการกิจและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ

๑) เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด ให้มีความพร้อมสามารถป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะ เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด โดยการให้ความรู้ความเข้าใจ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

๒) เป้าหมาย

(๑) นักเรียนทุกคนในโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑ ได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(๓) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน

๓) ยุทธศาสตร์

(๑) โรงเรียนในสังกัดจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑

(๓) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

๒. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
๑.ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยจากสภาพแวดล้อม และภัยอื่นๆ
๒.กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
๓.กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของสถานศึกษา
๔.กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
๕.กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

๓. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม

ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ ๑. อุบัติเหตุจากอาคารเรียนอาคารประกอบ	๑.ตรวจสอบโครงสร้างและส่วนประกอบอาคารอย่างสม่ำเสมอ ๒.แต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ๓.สร้างความตระหนักและให้ความรู้การรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน ๔.จัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย ๕.ซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย ๖.จัดให้มีแผนการป้องกันและการเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน	๑.ผู้บริหารสถานศึกษา ๒.ครู บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน
๒. อุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา	๑.แต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตามดูแลการรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน ๒.จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล ๓.หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนต้นไม้ ๔.จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ ๕.จัดให้ป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ ๖.จัดให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีพบวัตถุ สิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย	๑.ผู้บริหารสถานศึกษา ๒.ครูเวรประจำวัน ๓.ครูอนามัยโรงเรียน ๔.นักการภารโรง ๕.เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ๖.นักเรียน ๗.ผู้ปกครอง

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๒. อุบัติเหตุจากบริเวณ สถานศึกษา(ต่อ)	๗.ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง ๘.จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา ๙.จัดให้มีการบำรุงดูแลรักษาความสะอาดโดยรอบสม่ำเสมอ ๑๐.จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย ๑๑.หลีกเลี่ยงการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาหรือเครื่องเล่นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย	
๓. อุบัติเหตุจาก สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา	๑.มีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะใน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ๒.แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ๓.ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๔.จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหา สิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน	๑.ผู้บริหารสถาน ศึกษา ๒.ครู ๓.นักเรียน ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน
๔. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ต่างๆ	๑.ตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ก่อนใช้ทุกครั้ง ๒.ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ชำรุด ๓.แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของ อุปกรณ์ ๔.จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็น ระเบียบปลอดภัย ๕.กำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ให้ ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทกิจกรรม	๑.ผู้บริหารสถาน ศึกษา ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.นักเรียน ๕.ผู้ปกครอง ๖.ชุมชน
๕. อุบัติเหตุจากการ เดินทาง ไป-กลับ ระหว่าง บ้าน และสถานศึกษา	๑.สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการ รับ-ส่ง นักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน ๒.กำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยานให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว ๓.จัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ๔.แนะนำการเดินทางกลับบ้านและให้พี่ดูแลน้อง ๕.ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร ๖.จัดครูเวรและนักเรียนคอย รับ-ส่ง นักเรียนที่ประตูเข้าออก	๑.ผู้บริหารสถาน ศึกษา ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.นักเรียน ๕.ผู้ปกครอง ๖.ชุมชน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๖. อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ๒. เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ๓. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย ๕. จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน
๗. อุบัติเหตุจากการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	๑. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๒. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๓. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัยทุกครั้ง ๕. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย ๖. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น ๗. จัดเตรียมหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นทุกครั้ง ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติภัย ๑. อัคคีภัย	๑. แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๒. ให้ความรู้นักเรียนเกี่ยวกับการดับไฟ หนีไฟ ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เฝ้ารักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด ๔. วางแผนรับสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า ๕. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ๖. ขจัดสิ่งรกรุงรังในบริเวณสถานศึกษา อาคารและห้องต่างๆ ๗. รายงานต้นสังกัดทันที	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน
๒. วาตภัย	๑. ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒. จัดให้มีการอยู่เฝ้ารักษาสถานที่ราชการ ๓. ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ๔. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓. อุทกภัย	๑.ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ๔.ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๕.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๖.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑.ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน ๖.นักเรียน
๔. ธรณีพิบัติภัย	๑.ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ๔.ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕.ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑.ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน ๖.นักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทางสังคม อาทิ เช่น พฤติกรรมทางเพศ / พฤติกรรมรุนแรง/ ฯลฯ	๑.จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.จัดให้มีการวางแผนป้องกันภัย ๔.จัดให้การบริการให้คำปรึกษา ๕.จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ๖.จัดให้มีป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อต่างๆ ๗.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๘.จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางวางแผนป้องกันและแก้ไข	๑.ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน ๖.นักเรียน
ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด	๑.จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.จัดให้มีการวางแผนป้องกันภัย ๔.จัดให้การบริการให้คำปรึกษา ๕.จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา ๖.จัดให้มีป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อต่างๆ ๗.จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๘.จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางวางแผนป้องกันและแก้ไข	๑.ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน ๖.นักเรียน

มาตรการรักษาความปลอดภัย การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมทำให้คนไทยในยุคปัจจุบันเผชิญกับภาวะความเสี่ยงภัยต่าง ๆ รอบตัว จึงเกิดการตื่นตัวและสนใจในการค้นหาข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว การนำเสนอข่าวเด็กและเยาวชน ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัยและได้รับผลกระทบจึงได้รับความสนใจจากสื่อต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง รวมถึงการนำเสนอข่าวที่มีความรุนแรง บิดเบือนข้อเท็จจริงของสื่อ ส่งผลต่อความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องคอยระมัดระวังป้องกัน เฝ้าระวังการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเพื่อให้เด็กนักเรียนมีความปลอดภัยสูงสุด

โรงเรียนบ้านห้วยบง ตระหนักในการสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความสุขและมีชีวิตที่ปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น รู้จักป้องกันตนเองในสภาวะคับขัน และจัดการกับชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนการเฝ้าระวังภัยในสถานศึกษา ด้วย ๔ มาตรการคือ

มาตรการการป้องกันและเฝ้าระวัง มาตรการการเผชิญเหตุและลดความรุนแรงของข่าว

มาตรการการช่วยเหลือ เยียวยาบรรเทาขวัญ มาตรการการรายงานการเกิดเหตุ

ทั้งนี้เพื่อให้ โรงเรียนสามารถขับเคลื่อนงานติดตามเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสารนักเรียนทุกคนได้รับการปกป้องและคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง และสามารถอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัยและมีความสุข

๑) เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียน ให้มีความพร้อม สามารถป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อให้เด็กนักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง และคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียน โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

๒) เป้าหมาย

(๑) นักเรียนทุกคนในโรงเรียนได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(๓) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียน

๓) ยุทธศาสตร์

(๑) โรงเรียนจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง และ เครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน การเฝ้าระวังภัยในสถานศึกษา และการให้ข้อมูลข่าวสาร

มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษา

มาตรการที่ ๒ การเผชิญเหตุ และการลดความรุนแรงของข่าว

มาตรการที่ ๓ การช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูผู้ที่ได้รับผลกระทบ

มาตรการที่ ๔ การรายงานเหตุ

(๓) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

มาตรการการเฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุ การรายงานข้อมูลข่าวสารและแก้ไขช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา

มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันภัยในสถานศึกษา เป็นโรงเรียนปลอดภัย (Safety School) ดำเนินการ ขับเคลื่อนการเฝ้าระวังภัยในสถานศึกษา ด้วย ๔ มาตรการคือ มาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกันการเกิดเหตุใน สถานศึกษา มาตรการการเผชิญเหตุและลดความรุนแรงของข่าว มาตรการการช่วยเหลือ เยียวยาบำรุงขวัญ และ มาตรการการรายงานการเกิดเหตุนั้น การติดตามสถานการณ์จากสื่อมวลชนทุกแขนง โดยเฉพาะการเกิดเหตุรุนแรง เหตุฉุกเฉิน แรงกดดันที่สำคัญ หรือน่าสนใจเป็นพิเศษ พร้อมทั้งรวบรวมข่าวสารของโรงเรียนในเขตพื้นที่ ที่กระทบต่อ ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อกลั่นกรองข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และสามารถจัดการนำเสนอและให้ข่าวผ่านสื่อต่าง ๆ ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งหน่วยงานต้นสังกัด และประชาชน รวมทั้งประสาน และเสนอแนะการปฏิบัติงานด้านข่าว กับหน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใน เรื่องของการป้องกัน และการนำเสนอข่าวเชิงบวก รวมทั้งกระบวนการช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการ ปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด และสามารถอยู่ในสังคม อย่างปลอดภัยและมีความสุข

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน ของโรงเรียนบ้านห้วยบง เน้นการมีส่วนร่วม ระหว่างนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ พร้อมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
๑.ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยจาก สภาพแวดล้อม
๒.กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
๓.กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและประเพณี ของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของท้องถิ่น

ขั้นตอน	ภารกิจ
๔.กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
๕.กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้

**การขับเคลื่อนงานเฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุ การรายงานข้อมูลข่าวสารและแก้ไขช่วยเหลือ
เมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา**

การติดตามเฝ้าระวังภัยในสถานศึกษา หมายถึง การกำกับ ติดตาม เฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุ ภัยบุคคล และสาธารณภัย รวมถึงการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อไม่ให้เกิดหรือลดความรุนแรงของภัยที่คุกคามเป็นอันตราย ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตของนักเรียนและครูบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การให้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การให้โอกาสในการรับรู้สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อ ความหมายนั้น จะทำโดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่า จะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟลิ์ม การบันทึกภาพหรือ เสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งบันทึกไว้ปรากฏได้

๑. มีแผนการเฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสาร
- ๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกลาง เพื่อการบริหารจัดการเฝ้าระวังภัยและการรายงาน ข่าวสาร ให้ถูกต้องรวดเร็ว ฉบับไวและทันสมัย พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกลาง เพื่อการบริหารจัดการเฝ้าระวังภัยและการรายงานข่าวสารให้ถูกต้องรวดเร็ว ฉบับไวและทันสมัย “ศูนย์เฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสารโรงเรียน”
- ๓) จัดทำแผนการเฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุ การรายงานข้อมูลข่าวสาร แผนการเตรียมความพร้อม แก้ไขช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
- ๔) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พัฒนาศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาในการเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุ ในสถานศึกษาและการรายงานข่าวสาร

แนวทางการดำเนินงาน

๑) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเฝ้าระวังภัย การแจ้งรายงานข้อมูล ข่าวสารที่เป็นจริงให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ประสานงาน และสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับ สาธารชน และสื่อมวลชนได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ

๒) พัฒนาครู และบุคลากรด้านการศึกษาในการเฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุ และการรายงานข่าวสาร รวมทั้งวางแผนปฏิบัติการจัดกิจกรรมลดความเสี่ยง และการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ ที่เกิดขึ้นโดยปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓) สร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุ

๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนการเฝ้าระวังข้อมูลข่าวสาร

๓. การป้องกันการเกิดเหตุสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

๑.๑) ศึกษาแนวทางการป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษา

๑.๒) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงการประสพภัยด้านอุบัติเหตุ ภัยบุคคล และสาธารณภัย

๑.๓) การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน ระดับความเสี่ยง ความเป็นไปได้ในการเกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา และผลกระทบของภัยแต่ละประเภท

๑.๔) จัดทำมาตรการการป้องกันเหตุตามผลการประเมินความเสี่ยง

๑.๕) จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อดำเนินการลดความเสี่ยงการเกิดเหตุในแต่ละมาตรการ

๔. การมีส่วนร่วมและประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและภาคีเครือข่าย

แนวทางการดำเนินงาน

๑) จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุ และการรายงานข้อมูลข่าวสารโรงเรียน เตรียมพร้อมป้องกันและสามารถป้องกัน แก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ ภัยบุคคล และสาธารณภัย ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน

๒) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประจำศูนย์ฯ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นประธาน ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธาน ผู้แทนครู ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเป็นเลขานุการ มีหน้าที่

๒.๑). ให้ความเห็นชอบแผนการเฝ้าระวังภัย ป้องกันการเกิดเหตุและการให้ข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษา

๒.๒) กำหนดมาตรการการติดตามเฝ้าระวังป้องกันภัยและการให้ข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษาตามความเหมาะสมวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ระดับความรุนแรงของเหตุที่เกิดขึ้น

๒.๓) ดำเนินการแก้ปัญหาตามแนวทางที่กำหนด

๒.๔) กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือ เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามความเหมาะสม

- ๓) แต่งตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงในสถานศึกษา เช่น เครือข่ายนักเรียนแกนนำ เครือข่ายผู้ปกครองเครือข่ายผู้นำชุมชนเป็นต้น เพื่อขับเคลื่อนการเฝ้าระวังภัยตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา
- ๔) กำกับ ติดตาม และประเมินผลและรายงานผล

รายการดำเนินการตามมาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังภัยป้องกันการเกิดเหตุในสถานศึกษา

สำรวจ ป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคม

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑. ภัยอุบัติเหตุ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพโรงเรียน		
๑.๑ อุบัติเหตุจาก อาคารเรียน อาคารประกอบ	๑. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลในการดูแลรักษาอาคารสถานที่ ๒. ปฐมนิเทศนักเรียนใหม่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ ๓. ตรวจสอบระบบไฟฟ้า สายไฟโครงสร้างและส่วนประกอบ อาคารเดือนละ ๑ ครั้ง/ความจำเป็น ๔. ชี้แจงให้ความรู้การดูแลรักษาเฝ้าระวังความปลอดภัยของ อาคารเรียน อาคารประกอบ ๕. จัดทำป้ายและแผนผังข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุด อันตรายทุกชั้นเรียน และแผนผัง ๖. จัดให้มีแผนซักซ้อมการป้องกันและซักซ้อมการเคลื่อนย้าย กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง ๗. แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑.ผู้บริหาร โรงเรียน ๒.ครูที่ปรึกษา ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน
๑.๒ อุบัติเหตุบริเวณ สถานศึกษา	๑. แต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแล การรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน ๒. จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมพยาบาลเบื้องต้น และนำส่ง สถานพยาบาล ๓. กำหนดควบคุมดูแลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การปีนป่ายในที่สูง/บ่อน้ำ/สระน้ำ อย่างเข้มงวด ๔. ดูแลตัดแต่งกิ่งไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย และบำรุงดูแล รักษาความสะอาดโดยรอบสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ ๕. จัดทำป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุ ๖. ให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนที่พบวัตถุ สิ่งแปลกปลอม ซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย ๗. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างรอบบริเวณสถานศึกษาและจุดเสี่ยง ๘. จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา ๙. จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและ ทำลาย	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูเวรประจำวัน ๓. ครูอนามัยโรงเรียน ๔. นักการภารโรง ๕. เจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพ ๖. นักเรียน ๗.ผู้ปกครอง

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑.๓ อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	๑. มีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลภาวะในสถานศึกษาและชุมชน เพื่อหาแนวทางแก้ไข ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ๓. ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๔. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน	๑.ผู้บริหารโรงเรียน ๒.ครู ๓.นักเรียน ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน
๑.๔ อุบัติเหตุจากเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ	๑. ตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆก่อนใช้ทุกครั้ง ๒. ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆที่ชำรุด ๓. แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์ ๔. จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่าง เป็นระเบียบปลอดภัย ๕. กำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ให้ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทกิจกรรม	๑.ผู้บริหารโรงเรียน ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.นักเรียน ๕.ผู้ปกครอง ๖.ชุมชน
๑.๕ อุบัติเหตุจากการเดินทาง ไป-กลับระหว่างบ้าน และสถานศึกษา	๑. สถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการ รับ-ส่งนักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน ๒. กำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยานให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว ๓. จัดครูเวรประจำวันตรวจเช็คนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ๔. แนะนำการเดินทางกลับบ้านและให้พี่ดูแลน้อง ๕. ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ๖. จัดครูเวรและนักเรียนคอยรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก	๑.ผู้บริหารโรงเรียน ๒.ครู ๓.นักการภารโรง ๔.นักเรียน ๕.ผู้ปกครอง ๖.ชุมชน
๑.๖ อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษา นอกสถานศึกษา	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ๒. เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ๓. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย ๕. จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย	๑.ผู้บริหารโรงเรียน ๒.ครูประจำชั้น ๓.นักการภารโรง ๔.ผู้ปกครอง ๕.ชุมชน ๖.นักเรียน

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑.๗ อุบัติเหตุจากการนำนักเรียนร่วมกิจกรรมสำคัญ	๑. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๒. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๓. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัยทุกครั้ง ๕. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย ๖. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น ๗. จัดเตรียมหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นทุกครั้ง ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน
๒. ด้านสาธารณภัย		
๒.๑ อัคคีภัย	๑. แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๒. จัดการเรียนการสอนบูรณาการเนื้อหา “เมื่อเกิดเหตุอัคคีภัยในโรงเรียน” ในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด ๔. วางแผนรับสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า ๕. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ๖. ขจัดสิ่งรกรุงรังในบริเวณสถานศึกษา อาคารและห้องต่างๆ ๗. จัดทำแผนซ้อมหนีภัยฉุกเฉิน และฝึกซ้อมแผนหนีไฟไหม้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้งจากวิทยากรภายนอก ๘. รายงานต้นสังกัดทันที	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน
๒.๒ วาตภัย	๑. จัดทำแผนอบรมสร้างความรู้ครู บุคลากรและนักเรียนในกรณีเกิดเหตุการณ์วาตภัยรุนแรง การปฏิบัติตนให้พ้นจากอันตรายอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยวิทยากรภายนอก ๒. จัดการเรียนการสอนบูรณาการเนื้อหา “เมื่อเกิดเหตุการณ์วาตภัยในโรงเรียน” ในรายวิชา วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา ๓. จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๔. ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ๕. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๖. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๗. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๘. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๒.๓ อุทกภัย	๑.ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒.จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓.ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ๔.ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๕.จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๖. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐ/เอกชน และจัดทำฐานข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ เพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๗. จัดให้มีระบบป้องกันความเสี่ยงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Server) เช่น เครื่องสำรองไฟเพื่อการใช้งานทั้งโรงเรียน	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน
๒.๔ ธรณีพิบัติภัย	๑.จัดอบรมความรู้กรณีเหตุการณ์แผ่นดินไหว/ การปฏิบัติตนให้พ้นจากอันตรายแก่ครู บุคลากร และนักเรียน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ๒. จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓. ตรวจสอบสภาพอาคารต่างๆอย่างสม่ำเสมอ ๔. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐ/เอกชน และจัดทำฐานข้อมูลเบอร์โทรศัพท์ เพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๘. จัดให้มีระบบป้องกันความเสี่ยงจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Server) เช่น เครื่องสำรองไฟเพื่อการใช้งานทั้งโรงเรียน ๙. จัดทำแผนซ้อมแผ่นดินไหว อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยวิทยากรภายนอก	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน
๒.๕ ด้านสัตว์มีพิษ	๑. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งกิ่งไม้ กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัย ของสัตว์มีพิษเพื่อให้ความปลอดภัยแก่นักเรียน ๒. ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์มีพิษ ตลอดจน วิธีการป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีได้รับพิษ ๓. จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น บริเวณ รั้วสถานศึกษา ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ เบื้องต้น	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๒.๕ ด้านสัตว์มีพิษ	๔. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำจัดแหล่ง เพาะพันธุ์สัตว์ เช่น กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ๕. จัดเตรียมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลกรณีที่ได้รับพิษ จากสัตว์มีพิษ ๖. จัดทำแผนฉุกเฉินและการฝึกซ้อม โดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
๓. ภัยบุคคล ด้านการดำเนินชีวิต		
๓.๑ สารเสพติด	๑. จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต เพื่อสร้างความตระหนักและให้นักเรียนเห็นคุณค่าแห่งตน ๒. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหาลูกเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกตามความสามารถ ที่ถูกต้อง เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นต้น ๔. จัดกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ๕. จัดการอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ๖. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกชมสื่อในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม ๗. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ๘. ใช้มาตรการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ๙. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ๑๐. คัดกรองและตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓.๒ กลั่นแกล้งรังแกกัน	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสถานที่จุดเสี่ยง ๒. จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ๓. ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ๕. ครูที่ปรึกษาสอดส่องดูแลใกล้ชิดและรายงานตามลำดับชั้น ๖. จัดกิจกรรมผูกสัมพันธ์ สร้างการรับรู้และความ เข้าใจการอยู่ร่วมกันในสังคม สมาชิกสร้างปัญญา โครงการคุณธรรมจิตตปัญญา ๗. ประสานงาน ครู ผู้ปกครองเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน
๓.๓ สื่อลามกอนาจาร	๑. ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องเพศ ไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา ๒. จัดทำหลักสูตรบูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมที่ดี และเหมาะสมในทางสังคมให้กับนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่พึงามให้กับนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ๔. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจตรา ควบคุมดูแล ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่ ๕. ดำเนินการตรวจค้นยึดสิ่งของและลงโทษ หากพบนักเรียนนำสื่อลามกอนาจารเข้ามาสถานศึกษา ติดต่อประสานงาน ผู้ปกครอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๖. มอบครูประจำชั้น ติดตามและเฝ้าระวัง ภายหลังดำเนินการแก้ไขแล้ว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหในระยะต่อไปมิให้เกิดขึ้น	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน
๓.๔ อบายมุข	๑. กำหนดให้สถานศึกษาโรงเรียนเป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท ๒. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้และความตระหนักโทษภัยและปัญหาอบายมุข ที่มีผลกระทบต่อการเรียนและความเป็นอยู่ของนักเรียน ๓. มอบหมายครูที่ปรึกษา ติดตามสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน ในกลุ่มที่มีปัญหาและกลุ่มเสี่ยง ต้องรีบดำเนินการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในเบื้องต้น	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓.๔ อบายมุข	๔. สำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็นข้อมูลแผนที่ตั้ง เพื่อการประสานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. สำรวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุม โดยจัดทำเป็น ข้อมูลแผนที่ตั้ง เพื่อการประสานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๖. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยกวดขันดูแลบุตรหลาน อย่าง ใกล้ชิด ทั้งการเรียน ค่าใช้จ่ายเงิน การใช้ โทรศัพท์ การออกเที่ยวเตร่ หรือการทำกิจกรรม นอกบ้าน รวมทั้งการใช้สื่อ เทคโนโลยีในครอบครัวยุคใหม่ ไปในทางที่ไม่เหมาะสม ๗. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ในการให้ข้อมูลข่าวสารและ ติดตามสอดส่องดูแลป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียน ไปมั่วสุม ในแหล่งอบายมุขต่าง ๆ ๘. จัดทำทะเบียนข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ๙. เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา และให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจังร่วมกัน ๑๐. จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตรา ตามแหล่งอบายมุข ต่าง ๆ โดยการประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ หรือระหว่างสถานศึกษาด้วยกัน	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน
๓.๕ อินเทอร์เน็ตและเกม	๑. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ภัยจากสื่อ อินเทอร์เน็ต ๒. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสนใจหรือสร้างแรงจูงใจ ในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต อย่างสร้างสรรค์ ๓. ประสานความร่วมมือ ผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกัน กวดขันดูแลตาม แหล่งสถานบันเทิง ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกม เป็นต้น ๔. ครูฝ่ายกิจการนักเรียนและครูที่ปรึกษากำกับ ติดตาม การมาเรียน ของนักเรียนและประสานกับ ผู้ปกครองในการเดินทาง ไป – กลับ ระหว่างบ้าน และโรงเรียน ๕. จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียนในช่วงเวลาที่ เหมาะสมตาม บริบทของโรงเรียน และให้ครู ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ๖. ดำเนินการนำกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมาอบรม ให้ความรู้ในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน

รายการ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓.๕ อินเทอร์เน็ตและเกม	๗. จัดอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบการใช้ อินเทอร์เน็ต/เว็บไซต์ต่างๆ ๘. ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบ เพื่อติดตาม ตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมที่ให้บริการนักเรียน ช่วงเวลาเรียน	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน
๓.๖ พฤติกรรมชู้สาว	๑. จัดทำหลักสูตรบูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมที่ดี และเหมาะสม ในทางสังคมให้กับนักเรียน ๒. จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีงามให้กับนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ๓. มอบครูที่ปรึกษา ติดตามและเฝ้าระวัง ภายหลัง ดำเนินการ แก้ไขแล้ว เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา ในระยะต่อไปมิให้เกิดขึ้น	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน
๓.๗ การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	๑. แต่งตั้งคณะกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนที่มี พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสถานที่จุดเสี่ยง โดยเฉพาะ ห้องเรียน ห้องน้ำ ๒. ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ๓. จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ๔. ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ๕. ให้มีผู้รับผิดชอบรายงานตามลำดับชั้น ๖. นำนักเรียนเข้าสู่การช่วยเหลือ โดยมีครูดูแลติดตาม อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ๗. ประสานงานผู้ปกครองเพื่อให้ความดูแลช่วยเหลือ ๘. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บ้านพักเด็ก และครอบครัว สถานีตำรวจ เป็นต้น	๑. ผู้บริหารโรงเรียน ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๕. ชุมชน
๓.๘ การทำร้ายร่างกายและฆ่าตัวตาย		
๓.๙ การถูกล่อลวงและการลักพา		

รายการดำเนินการตามมาตรการที่ ๒ การเผชิญเหตุและลดความรุนแรงของข่าว

๑. การบริหารจัดการและแก้ไขให้ความช่วยเหลือหากเกิดเหตุ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำแผน/มาตรการเผชิญเหตุ และลดความรุนแรงของข่าว
- ๒) ประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักในการช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุแก่บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- ๓) จัดทำสื่อ เอกสาร คู่มือ ให้ความรู้ แก่บุคลากรในโรงเรียน
- ๔) จัดการระงับเหตุ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในโรงเรียน
- ๕) จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือ สำหรับการเผชิญเหตุและแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
- ๖) ซ้อมแผนเผชิญเหตุต่าง ๆ เช่น การซ้อมดับเพลิง การเตรียมปฐมพยาบาล ฯลฯ

๒. การประเมินสถานการณ์และการช่วยเหลือเบื้องต้น

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประเมินสถานการณ์ และคัดกรอง ให้การช่วยเหลือผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา
- ๒) ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นกับผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ประสบเหตุมีความปลอดภัยหรือลดอัตราความรุนแรงของเหตุการณ์ลง
- ๓) กำหนดขั้นตอนและวิธีการแจ้งเหตุหรือระงับเหตุ สามารถช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นได้ทันที
- ๔) ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุ ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจพร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นโดยทันที

๓. การจัดการลดความรุนแรงของข่าวและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) กำหนดตัวบุคคลผู้ให้ข่าว เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน
- ๒) ลดความรุนแรงของข่าวและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๓) ระงับเหตุ ช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา เช่น การรับฟัง การเจรจาต่อรอง การเก็บข้อมูล
- ๔) จัดทำทะเบียน/ช่องทางประสานพิเศษ เพื่อขอการสนับสนุนช่วยเหลือ จากหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อมีภาวะวิกฤตเกิดขึ้น เช่น สถานพยาบาล สถานีตำรวจ สถาบันจิตวิทยา เป็นต้น

๔. ส่งต่อผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบที่ชัดเจน (กรณีที่ต้องส่งต่อ)

แนวทางการดำเนินงาน

- ๑) กำหนดขั้นตอนการส่งต่อที่ชัดเจน เป็นการเฉพาะกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้ประสบเหตุได้รับการบำบัดรักษา ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว
- ๒) ประสาน ติดตาม และประเมินสถานการณ์และสภาพจิตใจของนักเรียนหลังได้รับการดูแลช่วยเหลือ

รายการดำเนินการตามมาตรการที่ ๓ การเยียวยาและบำรุงขวัญ

๑. การช่วยเหลือเร่งด่วน

แนวทางการดำเนินงาน

๑ คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งลงพื้นที่ให้การช่วยเหลือ และสร้างขวัญ กำลังใจให้กับผู้ได้รับผลกระทบ

๒ ตรวจสอบสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง

๓ ประสานองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบได้รับสิทธิประโยชน์พึงมี เช่น เงินประกันสังคม ประกันชีวิต เป็นต้น

๒. การเยียวยา พันฟู หลังจากสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งลงพื้นที่เพื่อกำกับติดตาม เยี่ยมผู้ที่ได้รับผลกระทบ

๒ สรุปรวบรวมข้อเท็จจริงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดเหตุ

๓. เฝ้าระวังและป้องกัน เพื่อไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

๔. กำหนดแนวทางในการช่วยเหลือ ผู้เรียนและผู้ได้รับผลกระทบ ที่สามารถตรวจสอบได้

อาทิ การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การขอรับบริจาค

๕. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือตามความเหมาะสมแก่เหตุที่เกิดขึ้นกับ

ผู้เรียน และผู้ได้รับผลกระทบ ด้านการจ่ายเงินช่วยเหลือผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บตามสิทธิประโยชน์ทางกฎหมาย

๖. จัดกิจกรรมพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และสังคม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

๗. จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยาพันฟูจิตใจ (การให้คำปรึกษา)

รายการดำเนินการตามมาตรการที่ ๔ การรายงานเหตุ

๑ รายงานระหว่างการประสบเหตุ

๑.๑ กรณีฉุกเฉิน (ประสบเหตุซึ่งหน้าหรือกรณีเป็นข่าว)

แนวทางดำเนินงาน

- รายงานต้นสังกัดทราบทันที
- ติดตามผลจากเหตุที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดและรายงานเป็นระยะ

กรณีการประสบภัยฉุกเฉินที่สามารถเปิดเผยรายละเอียดโดยไม่ส่งผลเสียหายต่อนักเรียนผู้ประสบเหตุ ให้รายงานเหตุทางช่องทาง “LP Report”

๑.๒ กรณีไม่ฉุกเฉิน

แนวทางดำเนินงาน

- รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ
- บันทึกข้อมูลในแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด

๒ รายงานหลังประสบเหตุ

แนวทางดำเนินงาน

- รายงานผลการดำเนินการ
- รายงานผลการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓ การติดตามและประเมินผลตามมาตรการ

แนวทางดำเนินงาน

รายงานการประเมินผลตามมาตรการการขับเคลื่อนการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันภัยในสถานศึกษา พร้อมทั้ง จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่นักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุด รองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นหลัก ให้นักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้ง สอนทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม

มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ นั่นคือ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี เก่ง และมีความสุข”

นอกจากนี้ ครูต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้ และพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเพียงพอ โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตนักเรียน และแก้วิกฤติทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงาน กิจกรรมที่ส่งเสริม ความประพฤติให้เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยให้กับนักเรียน นำระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ๕ ขั้นตอน ได้แก่

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

การคัดกรองนักเรียน

การส่งเสริมนักเรียน

การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

การส่งต่อไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

นักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และดูแล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต การสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียน เป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ โดยต้องจัดให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในการ ขับเคลื่อนเพื่อคุ้มครองดูแลนักเรียน สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน ดังนั้นในการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับนักเรียน อย่างแท้จริงสถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียน รวมทั้งการปกป้อง คุ้มครอง และช่วยเหลือนักเรียนจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกายและ จิตใจ การสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างเป็นสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

กระบวนการและบทบาทการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน การคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษา และครูต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการ ปกป้องคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเติบโตอย่างมีศักยภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม และสติปัญญา สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ครูและสถานศึกษา จะต้องมีการกระบวนการดำเนินงานคุ้มครอง และช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

การดำเนินการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานและเครื่องมือ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการหรือครูที่ได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ
๒. บันทึกข้อมูลตามแบบรายงานเหตุการณ์ และแจ้งไปยังศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนตามช่องทางที่กำหนดในมาตรการกรณีฉุกเฉิน หากกรณีต้องการพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้ง ตามสภาพปัญหาที่ต้องการช่วยเหลือเช่น ผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพนักเรียนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๔ ตำรวจ พนักงานฝ่ายปกครอง โรงพยาบาล เป็นต้น
๓. ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้นโดยทันที
๔. ให้การคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน
๕. กรณีนักเรียนมีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง ให้จัดเจ้าหน้าที่ให้ความคุ้มครองขั้นต้นกับนักเรียน ผู้ประสบเหตุ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงผลความปลอดภัยของนักเรียน พร้อมดำเนินการหาข้อมูล ข้อเท็จจริง และกรณีเร่งด่วนให้รายงานหน่วยงานต้นสังกัดทันที
๖. กรณีนักเรียนพึงได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์
๗. ประสานข้อมูล จัดทำ/จัดเก็บข้อมูลสถานศึกษาและรายงานไปยังสพป.หนองบัวลำภู เขต๑ และผู้เกี่ยวข้องทราบ
๘. รายงานและประสานความร่วมมือเพื่อส่งต่อความรับผิดชอบด้านข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
๙. ติดตามสถานการณ์ทบทวนการดำเนินงาน และรายงานสถานการณ์ต่อศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

กรณีเร่งด่วนของการรายงาน

๑. กรณีเป็นข่าว สื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้สถานศึกษา ประมวลสถานการณ์แล้วรายงาน ต่อต้นสังกัดทันที และกำหนดผู้ให้ข่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
๒. กรณีฉุกเฉิน/รุนแรงให้รายงานต่อต้นสังกัดทราบทันที หรือภายใน ๒๔ ชั่วโมง โดยติดตามผลพร้อมรายงานเป็นระยะ
๓. กรณีเรื่องยุติแล้ว ให้รายงานการดำเนินงานตามแบบสรุปผลการดำเนินงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน ตามลำดับขั้น เพื่อให้การรายงานมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรติดตาม ตรวจสอบผลการรายงานอีกครั้ง พร้อมทั้งจัดเก็บ ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

บทบาทการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน

๑. ให้การศึกษาแก่นักเรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความรู้
๒. จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๕ ขั้นตอน และให้คำปรึกษากับนักเรียน
๓. จัดสิ่งแวดล้อมและเผื่อระวังปัจจัย/พื้นที่เสี่ยงด้านสังคมรอบๆ ตัวนักเรียน
๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนทั้งในและนอกชั้นเรียน

๕. ดูแลสุขภาพนักเรียนขณะอยู่ในสถานศึกษา
๖. ส่งเสริมให้พ่อแม่ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา
๗. ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน
๘. สร้างเครือข่าย/ประสานความร่วมมือในการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
๙. มีเครื่องมือในการติดตามสภาวะนักเรียน
๑๐. ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้นในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ผิดปกติกับนักเรียน
๑๑. รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจเจริญเมื่อพบเหตุความผิดปกติ

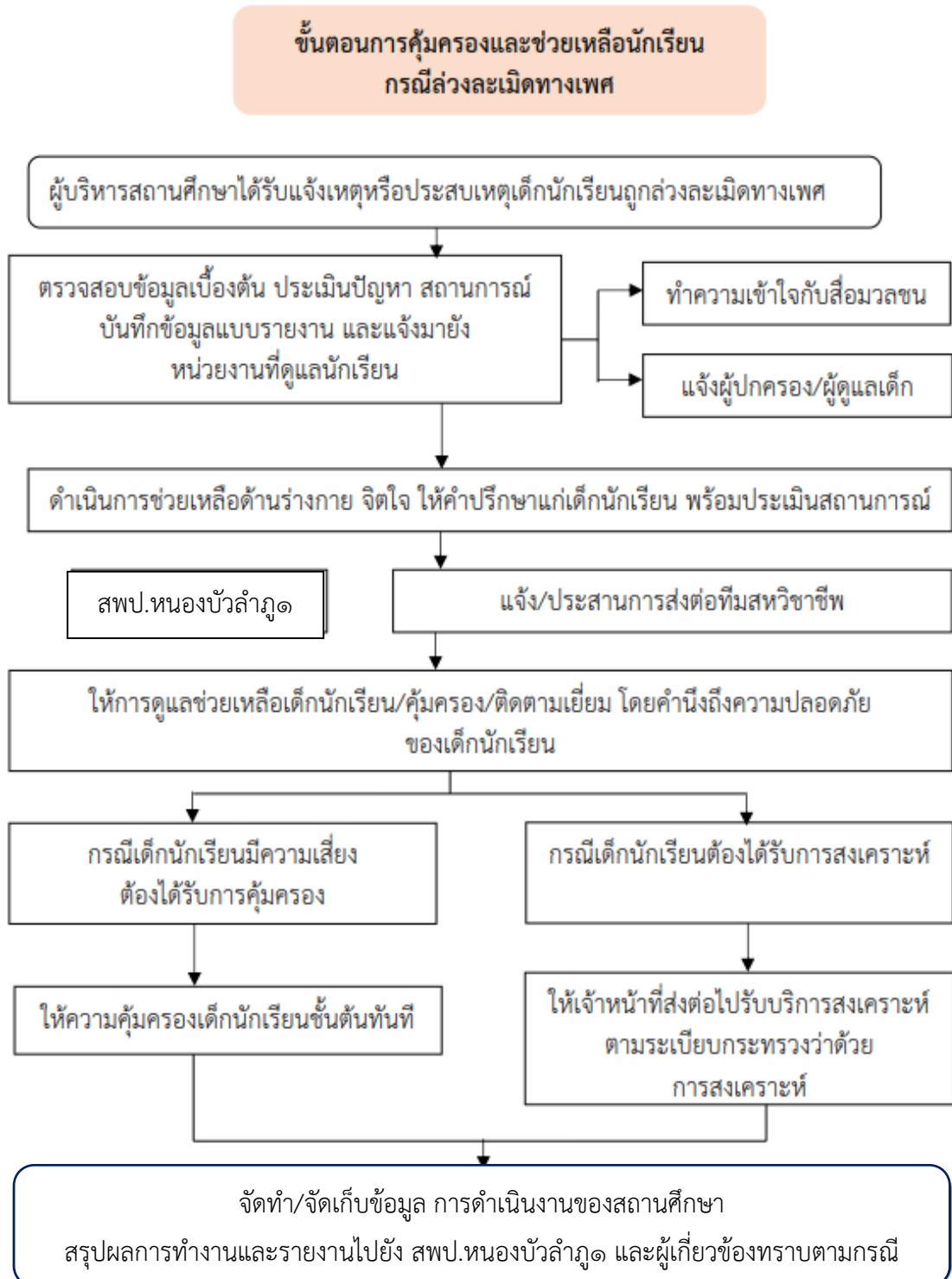
บทบาทสถานศึกษา

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง โดยจัดระบบคัดกรอง ระบบการเข้าถึงสภาวะปัญหาของนักเรียน ระบบการประเมินสภาวะปัญหา และระบบการให้คำปรึกษา
๓. ป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้นักเรียนเสี่ยงต่อภัยอันตราย ปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพและบุคคล โดยมีมาตรการป้องกัน แก้ไขบริเวณเสี่ยงอันตราย และมีระบบกฎเกณฑ์ ความปลอดภัยที่เหมาะสม
๔. จัดระบบงานและกิจกรรมให้กับนักเรียนและผู้มีส่วนร่วม
๕. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแจ้งเหตุ พร้อมทั้งรายงาน สพป.หนองบัวลำภู เขต ๑ ทราบ

แนวทางการช่วยเหลือนักเรียนและกรณีศึกษา

๑. กรณีถูกล่วงละเมิดทางเพศ
๒. กรณีความรุนแรง
๓. กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา
๔. กรณีอื่น ๆ
 - ๔.๑ ตั้งครรภ์ในวัยเรียน
 - ๔.๒ ภาวะจิตเวช
 - ๔.๓ นักเรียนติดเกม/สื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน
 - ๔.๔ นักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง
 - ๔.๕ ยาเสพติด
 - ๔.๖ อุพทานหมู่
 - ๔.๗ โรคติดต่อในสถานศึกษา
 - ๔.๘ อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา
 - ๔.๙ อุบัติเหตุในสถานศึกษา
 - ๔.๑๐ การจมน้ำ
 - ๔.๑๑ นักเรียนเสียชีวิตในสถานศึกษา
 - ๔.๑๒ ภัยพิบัติ
 - ๔.๑๓ การกลั่นแกล้งรังแก (Bully)

แนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนให้มีความปลอดภัย โรงเรียนบ้านห้วยบงสถานการณ์นักเรียนในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น ตามการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ รอบด้าน ส่งผลต่อพฤติกรรมและความปลอดภัยของนักเรียน ดังนั้นจึงได้จัดทำแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนให้มีความปลอดภัย
ในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

กรณีล้วงละเมิดทางเพศ

การล้วงละเมิดทางเพศ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ ในสังคม ทั้งการล้วงละเมิดด้วยคำพูด การสัมผัส การแอบดูรวมถึงการกระทำรุนแรงทางเพศ นักเรียนจึงควรรู้วิธีป้องกัน และหาทางออกเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ รวมทั้งการขอความช่วยเหลือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การล้วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การกระทำที่มีผลทำให้ผู้ถูกระทำได้รับความเสียหายเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ ได้แก่กระทำชำเรา อนาจาร เป็นต้น ผู้ที่ถูกล้วงละเมิดทางเพศจะได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ มาตรการป้องกัน

๑. ให้ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในการป้องกัน หาทางออก เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์การล้วงละเมิด และสร้างกลไกการป้องกันนักเรียนจากการถูกละเมิด

๒. ใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม

๓. ให้สถานศึกษาดูแลพิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองนักเรียน ไม่ให้ถูกล้วงละเมิดทางเพศจากบุคคล ทั้งที่อยู่ ภายในและภายนอกสถานศึกษา

๔. จัดสถานที่ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม เช่น มีกล้องวงจรปิด มีการจัดตั้งเวรยามตรวจตราพื้นที่ จุดเสี่ยง เพื่อไม่ให้เกิดการล้วงละเมิดระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และจากบุคคลอื่น

๕. สถานศึกษาสอนเรื่องเพศศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยเฉพาะการดูแล ป้องกัน ตนเองของนักเรียนให้ปลอดภัยจากการถูกล้วงละเมิดทางเพศ

๖. กำหนดโทษและมาตรการที่เข้มแข็งต่อผู้กระทำผิดรุนแรง

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบข้อเท็จจริง และปรึกษากับผู้เกี่ยวข้อง ในสถานศึกษาทันที

๒. ตรวจสอบข้อมูลประวัตินักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบันทึก ข้อมูลและ การจัดเก็บข้อมูลตามแบบรายงาน ผก.๐๑

๓. ประสานทีมสหวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพป.หนองบัวลำภู เขต ๑ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้มีหน้าที่ คุ้มครอง สวัสดิภาพเด็ก ตามพระราชบัญญัติคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นต้น

๔. เชิญผู้ปกครองนักเรียนทั้งสองฝ่าย/หรือผู้ที่นักเรียนไว้วางใจ/หรือผู้ที่นักเรียนร้องขอมาพูดคุย/ รับทราบ เหตุการณ์และให้คำปรึกษา

๕. ประสานศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) สถานพยาบาลในพื้นที่ เพื่อนำนักเรียนเข้ารับการตรวจรักษา ด้านร่างกายและจิตใจภายใน ๒๔ ชั่วโมง

๖. แจ้งผู้ปกครองนักเรียนหาแนวทาง และวิธีการร่วมกันในการปรับพฤติกรรมนักเรียน

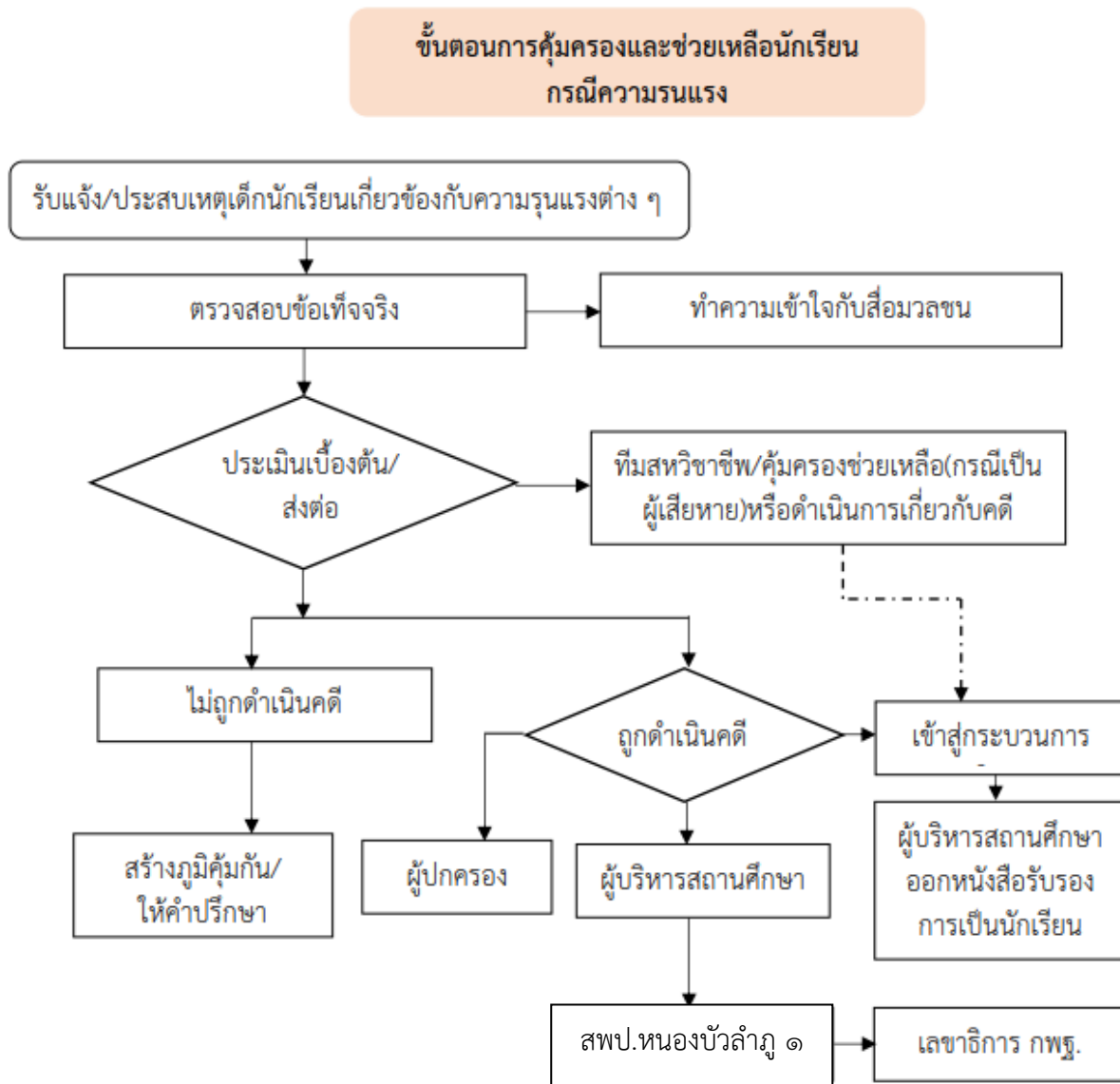
๗. ดำเนินการโดยเก็บข้อมูลเป็นความลับ พิทักษ์สิทธิผู้ถูกระทำและผู้กระทำ

๘. กรณีนักเรียนกับครูหรือบุคลากรทางการศึกษา ตรวจสอบประวัติครู ให้เชิญคณะกรรมการสถานศึกษา มาปรึกษา สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในสถานศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที

๙. กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กระทำการละเมิด ให้ดำเนินการทางวินัย สรุปรายงานเสนอผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

๑๐. ติดตามผล/เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นระยะ ให้คำปรึกษา/ให้กำลังใจ

๑๑. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้อง ค้ำครอง และดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

กรณีความรุนแรง

ความรุนแรงต่อนักเรียนเกิดขึ้นบ่อยครั้งทั่วทุกพื้นที่ของสังคม ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาในระดับอนุบาล ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ไม่ว่าสถานศึกษาจะอยู่ในภาคไหนในประเทศไทยในบริบทสังคม อย่างไรก็ตามความรุนแรงต่อนักเรียนที่เกิดขึ้น หลายแห่ง

อาจมีรูปแบบคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันบ้างตามสถานการณ์ส่วนสาเหตุบ่มเพาะ และเอื้อต่อการเกิดความรู้แรงเหล่านั้น มีทั้งเหมือนและแตกต่างกันออกไป ความรู้แรงเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำใด ๆ ก็ตามที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลทั้งทางร่างกาย วาจา จิตใจ หรือทางเพศ และนำมาซึ่งอันตรายหรือความทุกข์ทรมานต่อผู้ถูกรกระทำทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ในที่นี้ได้แบ่งความรู้แรงออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ความรู้แรงทางด้านร่างกาย เช่น การทุบตีทำร้ายร่างกาย ตบ ตะ ต่อย การใช้อาวุธ และการลงโทษนักเรียนที่เกินกว่าเหตุในสถานศึกษาและครอบครัว เป็นต้น

๒. ความรู้แรงทางด้านจิตใจ เช่น การใช้คำพูด กิริยา หรือการกระทำที่เป็นการดูถูกดูหมิ่นเหยียดหยามด่าว่าให้อับอาย การกลั่นแกล้ง ทรมาณให้เจ็บช้ำน้ำใจ การบังคับ ข่มขู่กักขัง ควบคุม ไม่ให้แสดงความคิดเห็น การหึงหวง การเลือกปฏิบัติการเอาเปรียบ การดักตวงผลประโยชน์การถูกทอดทิ้งไม่ได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดู เป็นต้น

๓. ความรู้แรงทางเพศ เช่น การถูกละเมิดทางเพศ การพูดเรื่องลามกอนาจาร การแอบดูการจับต้องของสงวนการบังคับให้เปลื้องผ้า การบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อลดปัญหาความรู้แรง ส่วนหนึ่งจึงต้องมุ่งที่การปรับเปลี่ยนเจตคติหรือความเชื่อเดิม เพื่อให้ทุกคน เกิดความตระหนักว่า ความรู้แรงสามารถเกิดขึ้นได้ และมีผลกระทบมาก ยอมรับว่าปัญหาความรู้แรงไม่ใช่เรื่อง ส่วนตัวที่ต้องอับอายหรือปกปิด แต่ต้องแสวงหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องหาทางแก้ไข ตลอดจน แสวงหาข้อมูล แนวทางการป้องกันการแก้ไขปัญหา และแหล่งช่วยเหลือต่าง ๆ

มาตรการป้องกัน

การป้องกันการใช้ความรู้แรงในนักเรียนนั้น ไม่ควรทำเพียงเพื่อเพราะต้องการเร่งหาทางออกแบบชั่วคราวในเวลาที่มิเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น จากนั้นก็เงียบหายไป ซึ่งจะไม่สามารถป้องกันแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว และความรู้แรงในระยะยาวได้อย่างแท้จริง ดังนั้นการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นการป้องกัน และปกป้องนักเรียนจากความรู้แรง การแสวงหาประโยชน์การละเลยทอดทิ้ง หรือรูปแบบการกระทำต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อร่างกาย จิตใจ พัฒนาการ และศักดิ์ศรีของนักเรียน ดังนี้

๑. โรงเรียนจัดทำโครงการ เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขและป้องกันอย่างชัดเจน และเป็นขั้นตอน จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะสั้น และพัฒนาครูให้เป็นแบบอย่าง สามารถแก้ไขความรู้แรงที่เกิดขึ้น จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ให้นักเรียนเห็นคุณค่า ศักยภาพของตัวเอง โดยสอดแทรกค่านิยม รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย เน้นการใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทสำคัญ คือ การแก้ไขและป้องกันการใช้ความรู้แรงให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนกระตุ้นให้สื่อต่าง ๆ น าเสนอเนื้อหาและผลงานที่สร้างสรรค์

๓. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาควิชาเครือข่าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาความรู้แรงที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทันต่อสถานการณ์ เช่น สายด่วน Facebook Twitter Instagram LINE และเว็บไซต์ แจ้งข่าวกรณีนักเรียนขาดเรียน/กิจกรรมของสถานศึกษา เป็นต้น

๔. ครูจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการคุณธรรมจริยธรรม สร้างความตระหนักในคุณค่าแห่งตน การมุ่งอนาคตและความสำเร็จการคิดวิเคราะห์การยับยั้งชั่งใจ ทักษะการควบคุมอารมณ์ เป็นต้น

๕. ครูเวรประจำวัน คณะกรรมการนักเรียน สารวัตรนักเรียน ยามรักษาความปลอดภัย ดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน ทุกอาคาร บริเวณจุดอับ และจุดเสี่ยง ตลอดจนดูภาพจากกล้องวงจรปิดที่ติดตั้งไว้ทั่วบริเวณสถานศึกษา หากมีสิ่งบอกเหตุว่าจะเกิดความรุนแรง ให้เร่งรีบดำเนินการแจ้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาทันที เช่น มีคนแปลกหน้ามาบริเวณหน้าสถานศึกษา พกพาอาวุธ ขับขี่จักรยานยนต์ เป็นต้น

๖. พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนในครอบครัวเป็นผู้ใกล้ชิด และมีบทบาทสำคัญในการลดแรงกระตุ้นพฤติกรรมก้าวร้าว และความรุนแรงในนักเรียน โดยการขัดเกลาพฤติกรรมลูกตั้งแต่ปฐมวัย เช่น การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ให้ความสนใจลูกอย่างเพียงพอ ไม่ปล่อยปละ ละเลยลูก ในการรับสื่อหรือการคบเพื่อน และเอาใจใส่ในเรื่องต่าง ๆ เมื่อพบเห็นลูกมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่ควรเพิกเฉย แต่ควรเรียกมาพูดคุยสื่อสารกับลูก ด้วยความรักและมีเหตุมีผล เป็นหลักว่าสิ่งใดทำได้สิ่งใดทำไม่ได้เพราะเหตุใดและผลที่จะเกิดตามมานั้นคืออะไร

๗. ครูลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ นักเรียนได้รับผลกระทบต่อการร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรง มีข้อร้องเรียน และเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ที่มีอำนาจ สั่งให้ครูมาปฏิบัติงานที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยไม่ชักช้า และเร่งดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ได้อ้างอิงจริงโดยเร็ว

๘. นักเรียนถูกรังแกด้วยอาวุธปืน มีด และของมีคมอื่นใด ถูกแขวนคอ ถูกกรอกยาพิษ ถูกกักขังบริเวณจากนักเรียนด้วยกันเองหรือจากบุคลากรทางการศึกษา ที่ส่งผลให้นักเรียนได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือสูญเสียชีวิตในสถานศึกษา อันเนื่องมาจากผู้อำนวยการสถานศึกษาปล่อยปละ ละเลย ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ มีข้อร้องเรียน และ มีการเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะอย่างกว้างขวาง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ที่มีอำนาจสั่งให้ ครูมาปฏิบัติงานที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยไม่ชักช้า และเร่งดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ได้ข้อเท็จจริง โดยเร็ว

๙. สถานศึกษาต้องดำเนินการเลือกตั้ง ระบุเหตุภัยอันตรายจากบุคคลภายนอกจากการใช้ความรุนแรง

๑๐. หากมีการลงโทษนักเรียนที่รุนแรงเกินกว่าเหตุด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม จะถือว่าผู้อำนวยการโรงเรียนขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่และอาจถูกดำเนินการทางวินัยตามสมควร

๑๑. กรณีครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเข้าไปตรวจสอบดูรายงานต้นสังกัด ตามลำดับ และให้ความคุ้มครองช่วยเหลือเยียวยาแก่นักเรียนตามสมควร

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. กรณีเกิดเหตุความรุนแรงในสถานศึกษาหรือบริเวณใกล้เคียง ครูผู้ประสบเหตุพิจารณาว่าเหตุการณ์นั้น ๆ รุนแรงเพียงใด สามารถหยุดพฤติกรรมของนักเรียนได้ด้วยตนเองหรือไม่เพียงใด หากเกินกำลังให้หาคนช่วยเหลือ ในการระงับเหตุแล้วแจ้งให้ครูที่ปรึกษา ผู้เกี่ยวข้อง และผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที

๒. ครูที่ปรึกษา/ครูผู้ประสบเหตุ พุดคุย ให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจแก่นักเรียน รอจนนักเรียนผ่อนคลายลง ประสานเชิญผู้ปกครองมาพบนักเรียนที่สถานศึกษา เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงจากคำบอกเล่าของนักเรียนด้วยตนเองแล้วร่วมกันแสวงหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้กลับไปกระทำพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นอีก

๓. หากคู่กรณีอยู่ในสถานศึกษาเดียวกันให้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากัน และเมื่อความขัดแย้งลดลง ครูฝ่ายปกครองจึงจัดให้ทั้งสองฝ่ายได้พบ เพื่อปรับความเข้าใจ และสร้างความรักความสามัคคีกัน

๔. หากคู่กรณีเป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายบุคลากรที่เหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหา

๕. จัดให้มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนที่อยู่ระหว่างปรับพฤติกรรม คอยช่วยเหลือ แนะนำ และ ให้คำปรึกษา
๖. ประสานทีมสหวิชาชีพ ในกรณีต้องส่งต่อภายนอก
๗. กรณีเหตุการณ์รุนแรง ให้รายงานข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นอย่างเป็นทางการภายใน ๒๔ ชั่วโมง
๘. เมื่อนักเรียนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัว หรือมอบตัว ทางสถานศึกษาต้องออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนให้
๙. กรณีต้องการประกันตัวนักเรียน สามารถใช้ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการในการประกันตัวได้

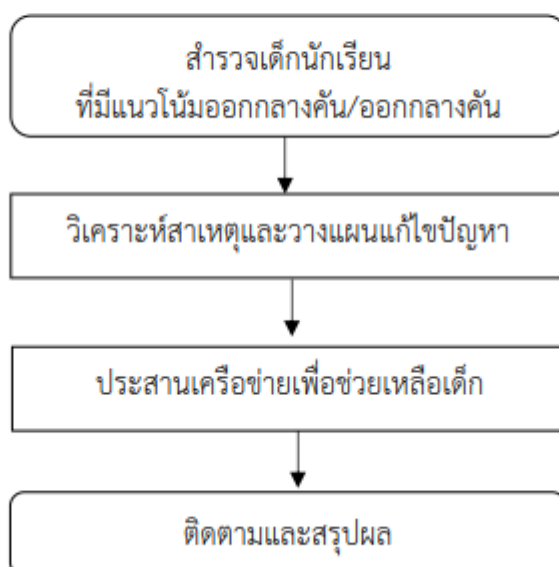
มาตรการการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านห้วยบง

๑. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้น ภายใน ๒๔ ชั่วโมง
๒. กรณีมีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทราบทันทีและทำความเข้าใจกับสื่อมวลชน

แหล่งช่วยเหลือ

๑. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. ๑๓๐๐
๒. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๓. สถานพยาบาล
๔. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร.๑๖๖๙
๕. สถานีตำรวจ
๖. สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๗. นักจิตวิทยา
๘. ศาลเยาวชนและครอบครัว

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา นักเรียนออกกลางคัน

นักเรียนออกกลางคัน

การออกเรียนกลางคัน หมายถึง การที่นักเรียนหายไปจากระบบสถานศึกษา ขาดการติดต่อกับครูที่ปรึกษา หรือครูผู้สอน จนพ้นสภาพการเป็นนักเรียนก่อนเรียนจบหลักสูตรที่กำหนดไว้ โดยมีสาเหตุมาจากตัวนักเรียน ครอบครัว สถานศึกษา หลักสูตร สภาพแวดล้อมและสังคม

มาตรการป้องกัน

๑. สถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบายของ สพฐ. และกระทรวงศึกษาธิการ
๒. สถานศึกษากำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติตลอดจนมาตรการในการป้องกันนักเรียนออกกลางคัน
๓. สถานศึกษาให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ และแนวทางดำเนินการในการช่วยเหลือและติดตามนักเรียนมาเรียน
๔. สถานศึกษาดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อหาทางช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาและอาจออกเรียนกลางคัน
๕. สถานศึกษาติดตาม ผลการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนที่ออกเรียนกลางคัน

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. สสำรวจข้อมูลนักเรียนที่มีแนวโน้มออกเรียนกลางคัน และนักเรียนที่ออกเรียนกลางคัน
๒. สังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแยกปัญหาและร่วมหาทางช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาแต่ละด้าน
๓. ให้ความช่วยเหลือตามสภาพปัญหา และประสานเครือข่าย ผู้นำ/แกนนำชุมชน เพื่อติดตามนักเรียนให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา
๔. ติดตาม และสรุปผลการช่วยเหลือนักเรียนออกเรียนกลางคัน

**ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากระบบการศึกษา
นักเรียนติด 0 ร และ มส.**

สำรวจ/จัดทำข้อมูลเด็กนักเรียนที่ติด 0 ร และ มส.

แจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

ประชุมวิเคราะห์สาเหตุและวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา

ดำเนินการแก้ปัญหา

กำกับ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนติด ๐ ร และ มส.

มาตรการป้องกัน

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๒. ประชุมครูผู้สอนเพื่อชี้แจงซักซ้อมความเข้าใจให้ทราบถึงแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล การศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. ครูผู้สอนแจ้งระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียนทราบ

๔. จัดให้มีการสอนปรับพื้นฐานความรู้สอนซ่อมเสริม และสอบซ่อมให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง

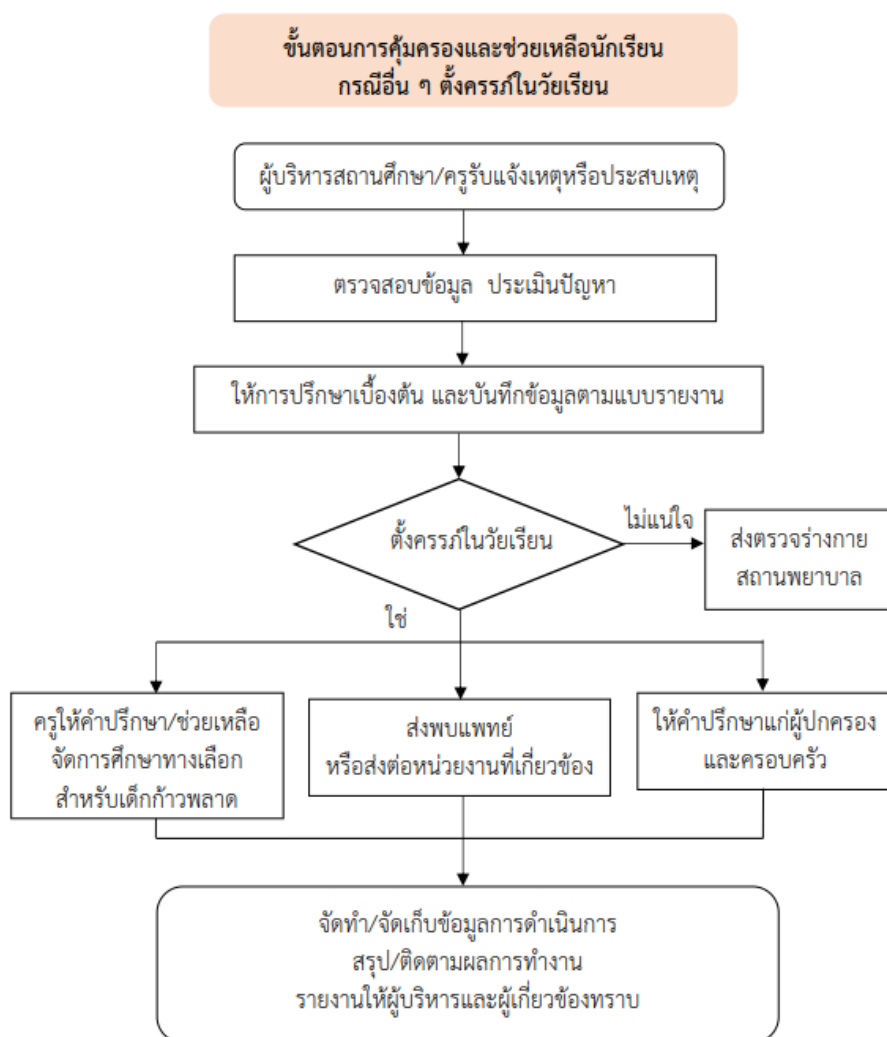
แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ครูฝ่ายทะเบียนวัดผล ดำเนินการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่ติด ๐ ร และ มส. และแจ้งผู้ปกครองให้รับทราบผลการเรียน ของนักเรียน

๒. ประชุมวิเคราะห์หาสาเหตุและวางแผนหาแนวทางการแก้ปัญหานักเรียนติด ๐ ร และ มส.

๓. ดำเนินการแก้ปัญหานักเรียนติด ๐ ร และ มส. ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. กำกับ ติดตาม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนติด ๐ ร และ มส.

ตั้งครรภ์ในวัยเรียน

ตั้งครรภ์ในวัยเรียน หมายถึง นักเรียนที่ตั้งครรภ์ หรือสงสัยว่าตั้งครรภ์ ไม่ได้มีการวางแผนจะให้เกิด โดยมีสาเหตุจากการไม่มีความรู้ขึ้นความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ และการคุมกำเนิด การถูกข่มขืน จนตั้งครรภ์ตลอดจนความไม่พร้อมในด้านภาวะต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การไม่รับผิดชอบของบิดาเด็กในครรภ์ เป็นต้น

มาตรการป้องกัน

๑. ใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เอาใจใส่นักเรียน อย่างใกล้ชิด และต้องทำงานเป็นทีม

๒. สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคนถึงแนวปฏิบัติ ของสถานศึกษาในการป้องกันแก้ไข ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีเพศสัมพันธ์เบื้องต้นและตั้งครรภ์ในวัยเรียน

๓. จัดทำฐานข้อมูลนักเรียนทุกคนตามกระบวนการคัดกรองระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้ง มีรายชื่อนักเรียนที่มีแนวโน้มว่าจะออกกลางคันหรืออยู่ในภาวะเสี่ยงด้านต่าง ๆ โดยแจ้งผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ให้ทราบ และเฝ้าระวังช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา โดยการจัดการศึกษาด้วยรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม หากไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ให้ส่งต่อจะเป็นภายในหรือภายนอกแล้วแต่กรณี

๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้กับนักเรียนเรื่องเพศศึกษาตามความเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

๕. ให้สถานศึกษากำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังนักเรียนหญิงและนักเรียนชายกลุ่มเสี่ยง ที่อาจจะ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเน้นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาเชิงลึก และวิธีการที่หลากหลายทันสมัย

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ตรวจสอบข้อมูลนักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๒. ครูให้การแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในเบื้องต้นทั้งสองฝ่าย และบันทึกข้อมูลตามแบบรายงาน

๓. พานักเรียนตรวจร่างกาย

๔. เชิญผู้ปกครองของคู่กรณีหรือผู้ที่นักเรียนไว้วางใจ ผู้ที่นักเรียนร้องขอมาพูดคุยรับทราบเหตุการณ์ และ ให้คำปรึกษา

๕. จัดผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

๖. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการช่วยเหลือ และทีมสหวิชาชีพ เช่น สำนักงานพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์บ้านพักเด็กและครอบครัว โรงพยาบาล เป็นต้น

๗. ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ หรือจัดการศึกษาทางเลือก หรือแนวทางในการประกอบอาชีพ สำหรับเด็กก้าวพลาด

๘. สถานศึกษาต้องไม่ผลักดันให้นักเรียนออกจากสถานศึกษา หาทางช่วยเหลือนักเรียนตามความ เหมาะสม รวดเร็ว และปลอดภัย ทั้งประสานทีมสหวิชาชีพในการช่วยเหลือ/ส่งต่อ

๙. สรุปรายงานผู้บริหารสถานศึกษา

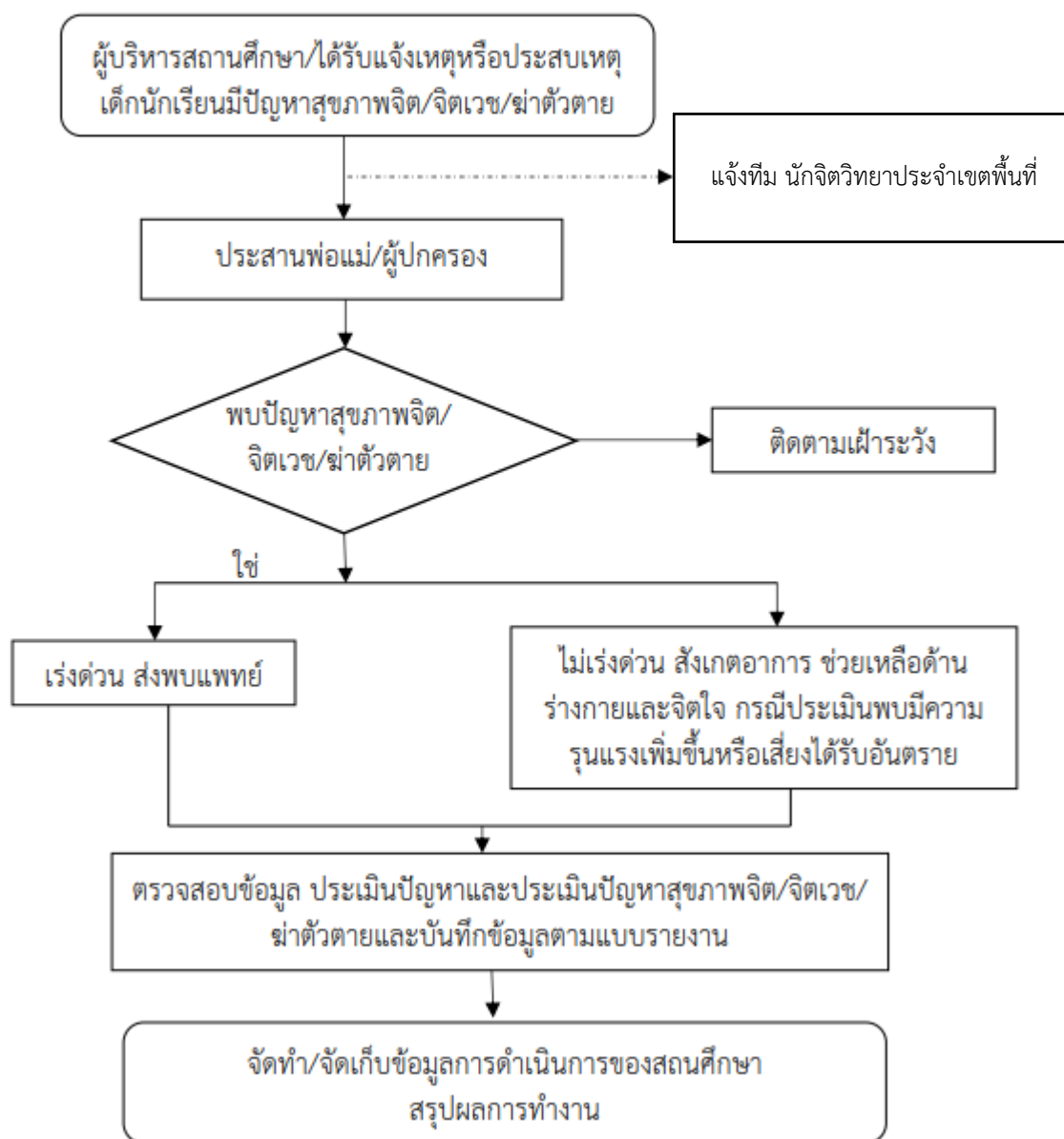
แหล่งช่วยเหลือ

๑. สถานพยาบาล

๒. บ้านพักเด็กและครอบครัว

๓. แนวทางการดูแลท้องไม่พร้อม กระทรวงสาธารณสุข

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนกรณีอื่น ๆ
ภาวะจิตเวช

ภาวะจิตเวช

ปัญหาสุขภาพจิต จิตเวช ฆ่าตัวตาย ส่งผลกระทบต่อสังคม และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจสังคมที่เปลี่ยนไป รวมถึงภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ถ้าขาดการจัดการดูแลที่ไม่เหมาะสม อาจเกิดการเจ็บป่วย การฆ่าตัวตาย ทำให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรของประเทศ ภาวะทางจิตเวช หมายถึง ผู้ที่มีการแสดงออกที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านอารมณ์ความคิดหรือพฤติกรรมซึ่งผู้นั้นต้องได้รับการช่วยเหลือ เพราะถ้าปล่อยไว้อาจเกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้

มาตรการป้องกัน

๑. ใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ครูที่ปรึกษาดูแล เอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด จะทำให้มีโอกาสรับรู้ปัญหา
๒. ผู้บริหารสถานศึกษาขอให้ครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอนประเมิน และสังเกตนักเรียนในทุกครั้งก่อนการสอนหรือทำกิจกรรม
๓. จัดกิจกรรมทักษะชีวิตในสถานศึกษา
๔. พัฒนาครูที่ปรึกษาให้เป็นครูแนะแนว
๕. การใช้เครื่องมือประเมิน/วัดสุขภาพจิตของนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง หรือตามความเหมาะสม

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ครูตรวจสอบข้อมูลประวัตินักเรียนโดยใช้กระบวนการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การบันทึกข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลตามแบบรายงาน
๒. รายงานผู้บังคับบัญชา ร่วมปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา
๓. ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวกับนักเรียนตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ
๔. เชิญผู้ปกครอง/หรือผู้ที่นักเรียนไว้วางใจ นักเรียนร้องขอมาพูดคุย และให้คำปรึกษา
๕. กรณีนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพจิต จิตเวช ก้าวร้าว ความรุนแรง เสี่ยงต่อการทำร้ายผู้อื่น ทำร้ายตนเอง หรือได้รับอันตราย ประสานทีมสหวิชาชีพเพื่อช่วยเหลือ/ส่งต่อนักเรียน
๖. สรุปรายงานผลการดำเนินการแก่ผู้บริหาร
๗. บันทึกในสมุดหมายเหตุประจำวันของสถานศึกษา
๘. จัดทำเป็นกรณีศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการปกป้อง คุ้มครอง ช่วยเหลือนักเรียนต่อไป

ข้อสังเกต ในการประเมิน ถ้าพบอาการที่อาจเกิดอันตรายแก่ตัวนักเรียน หรือผู้อื่นได้จะต้องให้การดูแลอย่างใกล้ชิด และเร่งด่วนให้ประสาน การส่งต่อ คือ

๑. ระดับความรู้สึกตัว สับสน งุนงง ไม่ค่อยรู้สึกตัว หรือไม่รู้สึกตัว
๒. ลักษณะที่ปรากฏ มีพฤติกรรมรุนแรง เช่น เอะอะ ก้าวร้าว หรือไม่เป็นมิตร พกอาวุธ แสดงท่าทางต่อสู้อย่างรุนแรง หรือมีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา หรือเกือบตลอดเวลา ระมัดระวังตัวมาก หวาดระแวง หรือหวาดกลัว
๓. มีอารมณ์ซึมเศร้าอย่างรุนแรง (โดยจะร่วมกับความคิด หรือความพยายามฆ่าตัวตายหรือไม่ก็ตาม) อารมณ์โกรธ โดยเฉพาะอารมณ์โกรธที่นักเรียนควบคุมไม่ได้
๔. ความคิด มีความคิดจะฆ่าตนเองหรือฆ่าผู้อื่น หวาดระแวงว่าจะมีคนมาทำร้าย ความรู้สึกผิดคิดว่า ตนเองไร้ค่า หมดหวัง ขาดที่พึ่ง และโดดเดี่ยว
๕. การรับรู้ (perception) มีประสาทหลอนทางหูเป็นเสียงตำหนิเสียงด่า เสียงสาปแช่ง เสียงขู่จะทำร้าย หรือเสียงสั่งให้กระทำการพฤติกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะให้ทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น เห็นภาพหลอน เช่น ภาพปีศาจมาหลอก หลอน หรือภาพคนถืออาวุธจะทำร้าย รวมทั้งการแปลสิ่งเร้าผิด เช่น เห็นกิ่งไม้ใกล้ ๆ ตัวเป็นงูพิษกำลังจะกัดตน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงาน ของโรงเรียนบ้านห้วยบง

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา รายงานเหตุให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ทราบทันทีกรณีเร่งด่วน
 ๒. มอบทีม เข้าประสานทีมสหวิชาชีพ ช่วยเหลือทันที
 ๓. รายงานข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นทางการเบื้องต้น ภายใน ๒๔ ชั่วโมง กรณีเร่งด่วน
 ๔. กรณีสื่อมวลชนเข้าติดตามสถานการณ์ให้รายงานผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ทันที
 ๕. รายงานสถานการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการช่วยเหลือ
๑. สถานพยาบาล
 ๒. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
 ๓. สถานีตำรวจในพื้นที่
 ๔. โรงพยาบาลในพื้นที่
 ๕. โรงพยาบาลจิตเวชในพื้นที่
 ๖. นักจิตวิทยาประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ๗. องค์การบริหารส่วนตำบล

นักเรียนติดเกม/อินเทอร์เน็ตสื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน

นักเรียนติดเกม (สื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) หมายถึง นักเรียน ที่หมกมุ่นกับการเล่นเกม/หมกมุ่นในการใช้สื่อลามกอนาจาร ภาพยนตร์ที่ห้ามเผยแพร่ในราชอาณาจักร หรือหมกมุ่น ในกิจกรรมการอาโอเกะผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จนไม่สามารถควบคุมตนเองในเวลาที่กำหนด ถ้าไม่ได้เล่นจะกระวนกระวายใจมาก บางคนเล่นข้ามวันข้ามคืน จนส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียน ทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของพลเมืองในสังคม

นักเรียนเล่นพนัน หมายถึง นักเรียนที่มีพฤติกรรมเล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการ พนัน ประพฤติตนไม่สมควรกับสภาพการเป็นนักเรียน มีพฤติกรรมการเล่นเอาเงิน และสิ่งของมีค่าด้วยการเสี่ยงโชค หรือใช้ความสามารถโดยคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบ และมีมือรวมทั้งเสี่ยงโชค ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมเล่นการพนันจนติดเป็นนิสัย จะส่งผลให้นักเรียนขาดความซื่อสัตย์ขาดความรับผิดชอบต่อ ตนเอง ครอบครัว และสังคม

มาตรการป้องกัน

๑. โรงเรียนกำหนดมาตรการป้องกัน โดยจัดทำระเบียบสถานศึกษา ว่าด้วยความประพฤตินักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงที่กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. โรงเรียนกำหนดมาตรการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันกลุ่มเสี่ยง ให้ความรู้ ความเข้าใจ ทราบถึง ประโยชน์ และโทษของการเล่นเกม การใช้สื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยส่งเสริมการจัด อบรม จัดกิจกรรมเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์และสังคม จัดค่ายกิจกรรม จัดโครงการหยุดการพนัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบ และแสดงศักยภาพเชิงบวก กิจกรรมจิตอาสา สร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจสนใจ เป็นการป้องกันมิให้เกิดนักพนันหน้าใหม่ และส่งเสริมให้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นตัวสร้างให้นักเรียนห่างไกลการพนัน ห่างไกลการติดเกม เป็นต้น

๓. โรงเรียนกำหนดมาตรการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยการสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมเร่งรัดพัฒนาครูที่ปรึกษาประจำชั้น ให้สามารถทำหน้าที่ได้ทั้งครูปกครองและครูแนะแนว เพื่อช่วยเหลือ สร้างเจตคติที่ดีในการปรับพฤติกรรม ของนักเรียนในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางด้านวิชาการ อาจมอบหมายงานให้นักเรียนได้ใช้ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ที่ท้าทาย เสริมสร้างความรู้สึกรักคุณค่าในตนเอง รวมถึงการสร้างสัมพันธภาพที่ดีในโรงเรียน

๔. โรงเรียนกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยดูแลนักเรียนเรื่องการเล่นเกม/ สื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์/เล่นพนัน สร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองในการกำกับดูแล ติดตามพฤติกรรมของนักเรียน ขณะใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลทางด้านวิชาการ

๕. มาตรการเฝ้าระวังโดยสถานศึกษาสร้างภาคีเครือข่ายในรูปแบบ สหวิชาชีพในระดับสถานศึกษา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีตำรวจ โรงพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมกันเฝ้าระวัง และขอความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายช่วยดูแลนักเรียนในด้านการพัฒนาทักษะชีวิต วิชาชีพ การสืบค้นข้อมูลในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและการดูกีฬาผ่านเครือข่ายออนไลน์เพื่อป้องกันการเล่นการพนันในระบบกีฬา เป็นต้น

แนวทางการช่วยเหลือ

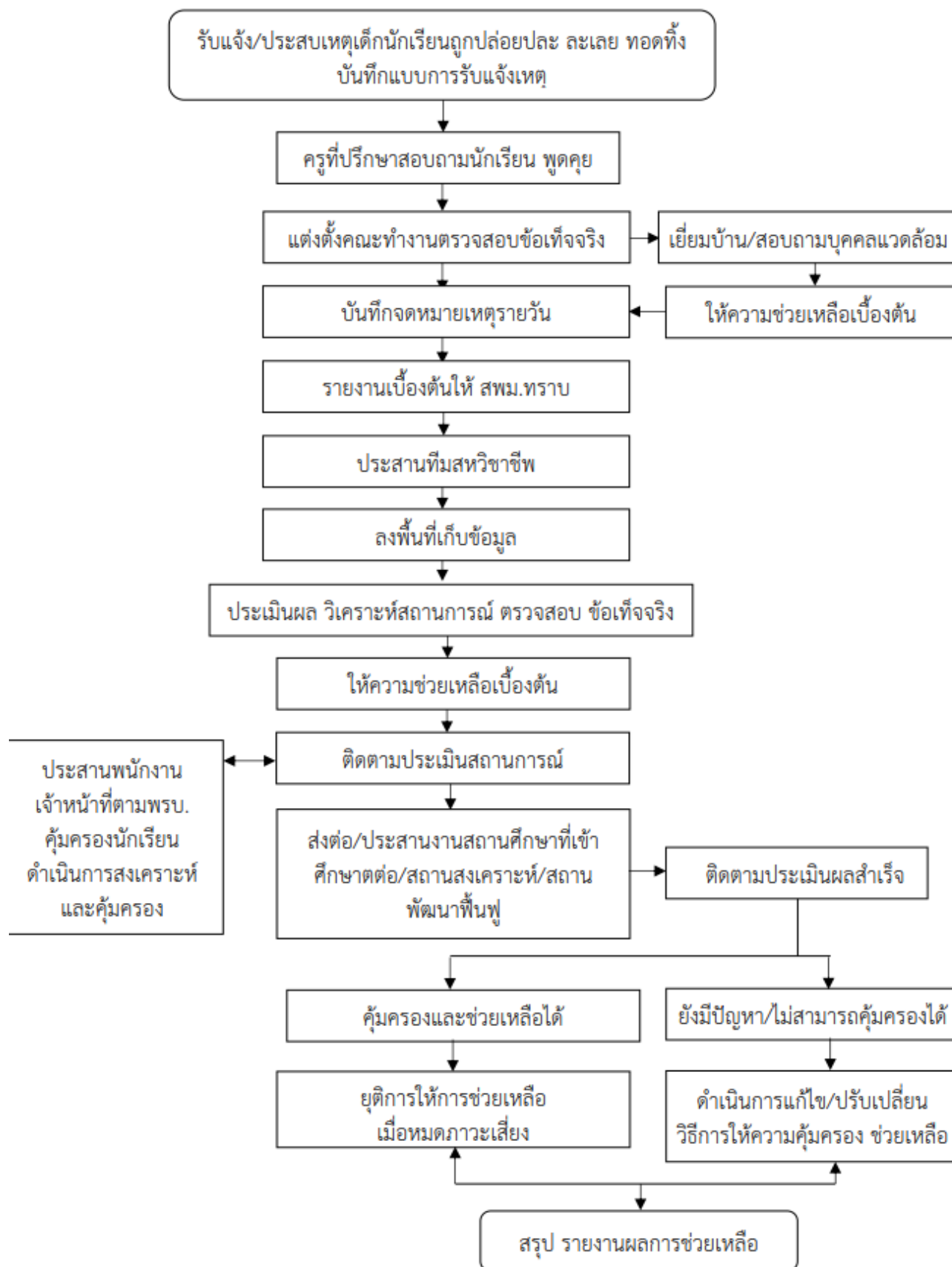
๑. เร่งรัดพัฒนา ให้ความรู้ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนว ในการเป็นผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาวิธีการใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาหาแหล่งเรียนรู้ โดยให้สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต มานำเสนอเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสนใจในด้านอื่น ๆ จะได้ไม่มัวเล่นเกมเพียงอย่างเดียว

๒. เน้นการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง พบปะพูดคุย เพื่อร่วมมือแก้ไขปัญหา หรือใช้วิธีการเยี่ยมบ้าน เพื่อสืบเสาะหาข้อเท็จจริง หาแนวทางการแก้ไข เพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างนักเรียน ผู้ปกครอง และสถานศึกษาปรับพฤติกรรม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างแรงจูงใจ และการเสริมแรงอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง

๓. กำหนดรูปแบบและวิธีการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา โดยเน้นการปรับพฤติกรรม แบบค่อยเป็นค่อยไปอย่างสม่ำเสมอ และมีการติดตามประเมินผลพฤติกรรมเป็นระยะ หากพบว่านักเรียนยังมี พฤติกรรมติดเกม/ติดสื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต/เล่นพนัน ให้สถานศึกษาประสาน ความร่วมมือกับทีมสหวิชาชีพให้ความช่วยเหลือต่อไป

๔. โรงเรียนจัดทำระเบียบสถานศึกษาว่าด้วยความประพฤตินักเรียนเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ที่กำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อการเน้นภารกิจ เช่น หากพบว่านักเรียนยังไม่ปรับ พฤติกรรมติดเกม/ติดสื่อออนไลน์ที่ไม่พึงประสงค์/เล่นพนัน ให้สถานศึกษาประสานทีมสหวิชาชีพให้ความช่วยเหลือต่อไป

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนกรณีอื่น ๆ
นักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

นักเรียนถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง

จากสภาพสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร และท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจสังคมที่มุ่งพัฒนาบ้านเมือง ทำให้ขาดการดูแลส่งผลกระทบต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวและสังคม ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน นักเรียนถูกทอดทิ้งหรือปล่อยปละละเลย ปล่อยให้คนแก่หรือเครือญาติคอย ดูแล รวมไปถึงนักเรียนที่ถูกปล่อยทิ้งให้มีชีวิตอยู่ตามลำพังหรือบุคคลอื่น โดยไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ไม่ให้ ความสำคัญ เพิกเฉย ไม่สนใจ ก่อให้เกิดปัญหากับนักเรียน ปัญหาของสังคม นักเรียนมีสภาพชีวิตอยู่ท่ามกลางความ สับสน กลายเป็นการทารุณกรรมที่นำไปสู่การทารุณในรูปแบบอื่นได้อีก เช่น การลักพาตัวเด็ก การใช้แรงงานเด็ก การค้า ประเวณี เป็นต้น ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต นักเรียนจำเป็นต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้ปกครองและ ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมดูแลและช่วยเหลือ ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยการเยี่ยมบ้าน การคัดกรอง การป้องกัน การแก้ปัญหา การให้คำปรึกษา และการส่งเสริมพัฒนานักเรียนด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่ จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกัน การดำเนินชีวิตของนักเรียนจะต้องมีความสามารถ ในการ ปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม การเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจที่เหมาะสม และสามารถอยู่ในสังคมอย่าง ปลอดภัย รวมทั้งหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญของปัญหา และร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

มาตรการป้องกัน

๑. ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการเยี่ยมบ้าน การคัดกรอง การป้องกัน การแก้ปัญหา และการให้ คำปรึกษา

๒. ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศ กำกับ และติดตาม ให้ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน หมั่นสังเกตพฤติกรรม และ สภาพ ร่างกายนักเรียนทุกครั้งก่อน ทา การสอน

๓. การส่งเสริมพัฒนานักเรียนด้านความสามารถตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของ นักเรียน ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพ มีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต มีความสามารถ ในการ ปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีการตัดสินใจที่เหมาะสม และสามารถอยู่ในสังคมอย่าง ปลอดภัย

๔. หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญกับปัญหา และร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ผู้บริหารสถานศึกษารับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ นำนักเรียนมาบันทึกข้อเท็จจริง สอบถามข้อเท็จจริง และ บันทึกข้อมูลโดยละเอียด

๒. จัดทำบันทึกรับแจ้งเหตุพร้อมประวัติและภาพถ่ายนักเรียน

๓. แต่งตั้งคณะทำงานในการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยไปเยี่ยมบ้านนักเรียน สอบถามบุคคลแวดล้อม เช่น เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้องของนักเรียน หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่

๔. รายงาน ผ.ก.ช.น.สพ.ป. ทีมสหวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

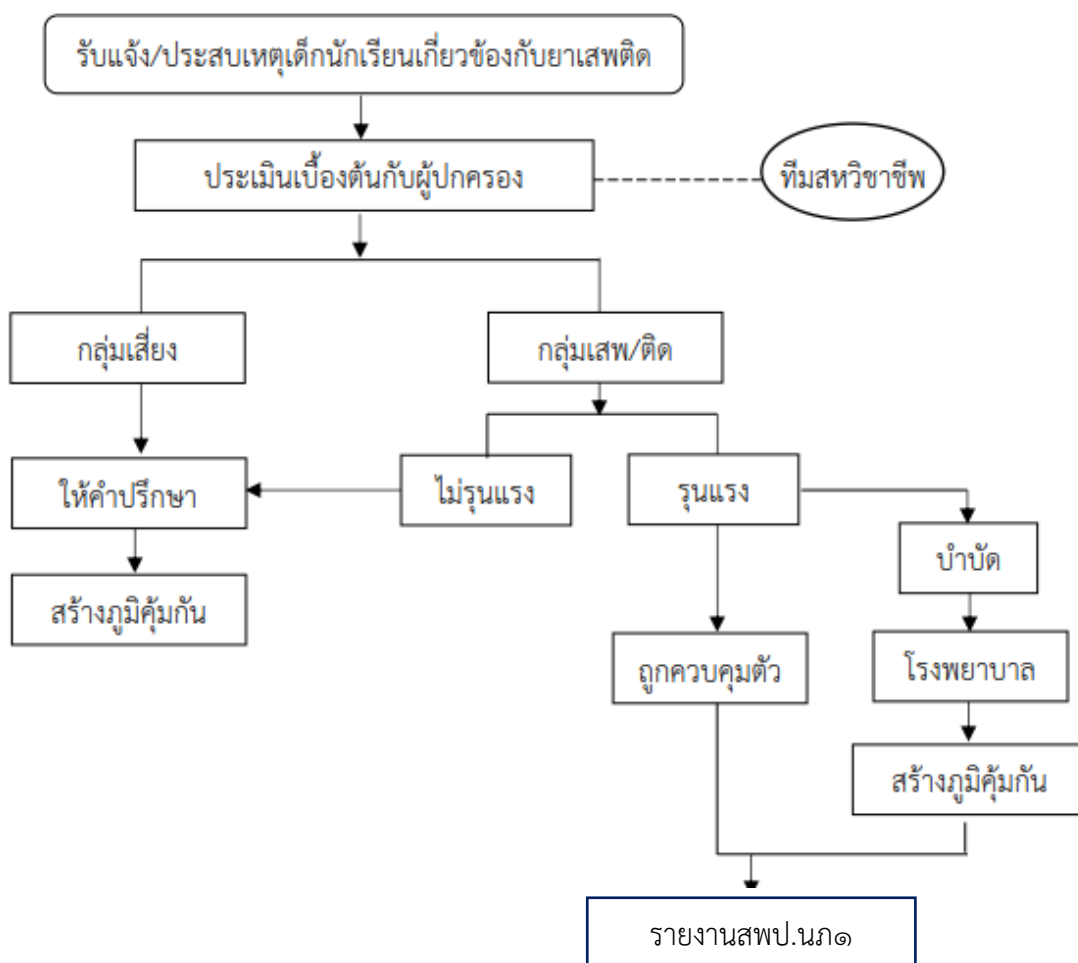
๕. ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น ได้แก่ เงินทุนการศึกษาปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต พื้นฟูสภาพจิตใจ เป็นต้น

๖. เมื่อสถานการณ์นักเรียนดีขึ้น ต้องดำเนินการ ป้องกัน และพัฒนาในสภาพปัญหาต่อไป เช่น การกำหนด หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สร้างเครือข่ายชุมชนในการช่วยเหลือ หรือแจ้งเบาะแสเบื้องต้นในการร่วมกันป้องกัน ปัญหา

แหล่งช่วยเหลือ

๑. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม(OSCC)โทร.๑๓๐๐
๒. สถานพยาบาล
๓. สถานีตำรวจ
๔. องค์การเพื่อการกุศล
๕. บ้านพักเด็กและครอบครัว โครงการมอบบ้านให้กับนักเรียน
๖. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์/ศึกษาสงเคราะห์
๘. ศูนย์การศึกษาพิเศษ/ศูนย์ดำรงธรรม

ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนกรณีอื่น ๆ ยาเสพติด

ยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง สารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น หรือวัตถุใด เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ ในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจ อย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

รับแจ้ง/ประสบเหตุเด็กนักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ประเมินเบื้องต้นร่วมกับผู้ปกครอง กลุ่มเสี่ยง ทีมสหวิชาชีพ ส่งต่อ กลุ่มเสพ/ติด สร้างภูมิคุ้มกัน ให้คำปรึกษา ไม่รุนแรง รุนแรง บำบัด ถูกควบคุมตัว โรงพยาบาล ผอ.สพป. เลขาธิการ สพฐ. ดูแล/ติดตามผล รับแจ้ง/ประสบเหตุเด็กนักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกัน

มาตรการป้องกัน

๑. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันและทักษะชีวิตให้นักเรียน
๒. จัดกิจกรรมการป้องกัน ฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา
๓. พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง
๔. การดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ควรให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยมีครูเป็นผู้คอยให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำและดูแล
๕. สถานศึกษาต้องดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของ สพฐ.
๖. สร้างเครือข่ายภายนอกในการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหา เช่น โครงการ ๑ โรงเรียน ๑ ตำรวจ และโครงการตาสับปะรด เป็นต้น
๗. จัดตั้งชมรมศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น TO BE NUMBER ONE และเพื่อนช่วยเพื่อน
๘. ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก
๙. จัดตั้งครูเวรประจำวันเดินตรวจพื้นที่เสี่ยงภายในบริเวณโรงเรียน

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมบ้าน และการคัดกรองนักเรียน ออกมา ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มค้า
๒. หากครูที่ปรึกษาพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และมียาเสพติดไว้ในครอบครองให้ดำเนินการ ดังนี้
 - ๒.๑ ติดต่อกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกัน
 - ๒.๒ ดำเนินการตามแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสพ โดยเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา
 - ๒.๓ ติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และรายงานผล การดำเนินการให้ผู้บริหาร

สถานศึกษา

รับทราบ

๒.๔ สถานศึกษารายงาน สพป.นภ๑ กรณีพบว่านักเรียนเป็นผู้ค้าให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมาย

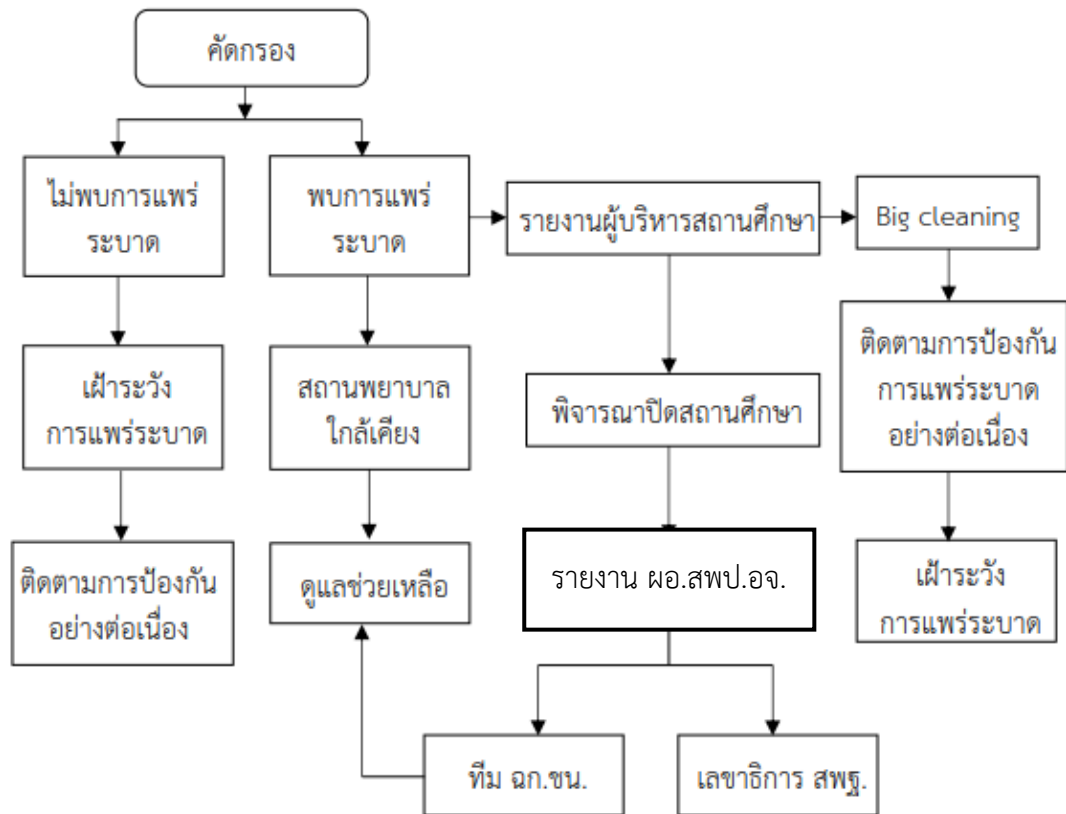
๓. กรณีนักเรียนถูกควบคุมตัวหรือเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ให้สถานศึกษาดำเนินการออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนเพื่อเป็นหลักฐานประกอบ

๔. กรณีนักเรียนถูกควบคุมตัวหรือเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ให้สถานศึกษาดำเนินการออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนเพื่อเป็นหลักฐานประกอบ

แหล่งช่วยเหลือ

๑. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) โทร. ๑๓๐๐
๒. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๓. สถานพยาบาล
๔. สถานีตำรวจ
๕. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๖. ปปส.

**ขั้นตอนการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนกรณีอื่น ๆ
โรคติดต่อในสถานศึกษา**

โรคติดต่อในสถานศึกษา

โรคติดต่อ คือโรคที่สามารถถ่ายทอดติดต่อกันได้ ระหว่างบุคคล โดยมีเชื้อโรคต่างๆ เป็นสาเหตุของโรคและถึงแม้ว่าเชื้อโรคจะเป็นตัวก่อเหตุ แต่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของมนุษย์ก็เป็นปัจจัยร่วมที่สำคัญที่จะทำให้เกิดโรคติดต่อนั้น ๆ กรมอนามัยได้รวบรวมนิยามของโรคติดต่อจากพระราชบัญญัติโรคติดต่อพ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ หมายถึงโรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อ สำหรับทั่วประเทศหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตของตนประกาศ ให้เป็นโรคติดต่อในกรณีที่ตรวจพบหรือมีเหตุสงสัยว่าโรคใดโรคหนึ่ง เป็นโรคซึ่งอาจติดต่อแพร่ระบาดเป็นอันตรายแก่ประชาชนได้

มาตรการป้องกัน

๑.ควรได้รับการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละครั้ง โดยหน่วยงานสาธารณสุขหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนักเรียนที่มี โรคประจำตัวควรได้รับการดูแลจากแพทย์อย่างใกล้ชิดและควรมีสมุดบันทึกประวัติการตรวจสุขภาพประจำตัวทุกคน

๒. ครูบุคลากรและเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนในสถานศึกษา ผู้ประกอบการอาหารผู้ขายอาหาร ฯลฯ ควรได้รับการตรวจสุขภาพจากแพทย์อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้งไม่พบการแพร่ระบาดคัดกรองพบการแพร่ระบาดเฝ้าระวังการแพร่ระบาดรายงานผู้บริหารสถานศึกษา Big cleaning พิจารณาปิดสถานศึกษา สถานพยาบาล ใกล้เคียง

ติดตามการป้องกัน การแพร่ระบาด อย่างต่อเนื่องดูแลช่วยเหลือ รายงาน ผอ.สพป. สถานศึกษาต้องมี การจัดการ สุขาภิบาลสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ โดยปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลสถานศึกษา (รายละเอียดคู่มือ แนวทางปฏิบัติ และมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๙๙ - ๑๐๗)

๔. สถานศึกษามีการให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ผ่านช่องทางต่าง ๆ แก่ ครู บุคลากร และนักเรียน ในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อโดยตรงรวมถึงการขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในท้องถิ่นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ มาเป็นวิทยากรหรือแจ้งข้อมูลข่าวสารในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ให้กับนักเรียน ตามโอกาสที่เหมาะสม

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. คัดกรองนักเรียน แยกนักเรียนที่ป่วยออก
๒. ส่งต่อสถานพยาบาลใกล้เคียง หรือโทรศัพท์แจ้งศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๓. รายงานผู้บังคับบัญชา โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุด
๔. แจ้งบิดา มารดา ญาติ และผู้ปกครองทราบ
๕. กรณี เป็นโรคติดต่อให้ ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณา ปิดสถานศึกษา โดยคำแนะนำจาก สถานพยาบาล ในพื้นที่
๖. ทำความสะอาด ฆ่าเชื้อโรค โดยประสานกับสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๗. ติดตามผล ข้อมูลข่าวสาร เฝ้าระวังการระบาดของโรคติดต่อ และป้องกันการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

แหล่งช่วยเหลือ

๑. สถานพยาบาลใกล้เคียง
๒. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๓. ที่ว่าการอำเภอ
๔. องค์การบริหารส่วนตำบล

อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา

อุบัติเหตุนอกสถานศึกษา หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหันโดยไม่ได้ตั้งใจ ทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อสุขภาพชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียน หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อสถานศึกษา เช่น อุบัติเหตุกับรถนักเรียน รถทัศนศึกษา รถทัศนاجر รถรับส่งนักเรียน รถโรงเรียนรถส่วนบุคคลของครูที่พานักเรียนไปทำกิจกรรม (รายละเอียดคู่มือแนวทางการปฏิบัติมาตรการการรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๓๙ - ๕๑) มาตรการป้องกัน ปฏิบัติตามประกาศระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการ

พานักเรียนและนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. แจ้งศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙ และเจ้าหน้าที่ตำรวจ
๒. แจ้งผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้อนุญาตให้นักเรียนไปนอกสถานศึกษาทราบ
๓. แจ้ง สปป./สปฐ. ทราบเป็นการเบื้องต้นทันที
๔. แจ้งทะเบียนรถประเภทที่ประสบอุบัติเหตุ เพื่อสถานพยาบาลจะได้ดำเนินการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจาก พ.ร.บ. คຸ້ມຄອງຜູ້ປະສບຖັຍຈາກຄຣ໌ດ โดยผู้ปกครองนักเรียนไม่ต้องสำรองจ่าย
๕. จัดหาผู้ดูแลประสานงานติดตามอาการของนักเรียนและติดตามเรื่องการประกันภัย
๖. แจ้งความลงบันทึกประจำวันต่อเจ้าพนักงานไว้เป็นหลักฐานในการเรียกร้องสินไหมทดแทน
๗. กรณีที่นักเรียนทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันภัย ให้ดำเนินการเรียกค่าเสียหายและค่าสินไหมทดแทน หากมีปัญหาให้ติดต่อประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
๘. กรณีนักเรียนเสียชีวิตให้ติดต่อขอรับใบรับรองของการเสียชีวิตจากสถานพยาบาลในพื้นที่

แหล่งช่วยเหลือ

๑. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๒. สถานพยาบาล
๓. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
๔. สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

อุบัติเหตุในสถานศึกษา

อุบัติเหตุในสถานศึกษา หมายถึง อันตรายที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาโดยฉับพลันซึ่งไม่คาดคิดมาก่อนอันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ส่งผลให้เกิดความเสียหาย ทั้งร่างกายและทรัพย์สิน โดยมีสถานการณ์เสี่ยงจากสภาพแวดล้อม ขาดความระมัดระวัง หรือการเรียนการสอน

มาตรการป้องกัน

๑. สร้างความตระหนักและให้ความรู้ข้าราชการครูบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน
๒. ตรวจสอบสภาพความพร้อมใช้งานของอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
๓. สำรวจจุดเสี่ยงภายในและรอบบริเวณสถานศึกษา
๔. จัดระบบการเฝ้าระวัง เช่น ติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณจุดเสี่ยง เป็นต้น
๕. เตรียมบุคลากรและอุปกรณ์เครื่องมือการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
๖. จัดให้มีการทำประกันภัยอุบัติเหตุสำหรับนักเรียน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

๗. จัดระบบการรายงานเหตุไปยังสถานพยาบาลใกล้เคียง หรือศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙

แนวทางการช่วยเหลือ

๑. ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
๒. ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙ และนำส่งสถานพยาบาลใกล้เคียง
๓. แจ้งเหตุต่อผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งบิดา มารดา/ผู้ปกครอง/ญาติ
๔. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้นพร้อมบันทึกตามแบบรายงาน
๕. ติดตามการช่วยเหลือในส่วนที่เกี่ยวข้อง

แหล่งช่วยเหลือ

๑. สถานพยาบาลใกล้เคียง
๒. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๓. สถานีตำรวจในพื้นที่เกิดเหตุ

การจมน้ำ

การจมน้ำ เป็นสาเหตุการเสียชีวิตของนักเรียนประเภทหนึ่ง อุบัติเหตุการจมน้ำ พบว่า เกิดจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เกิดจากความประมาท ความซึ่กซอม มองข้ามความปลอดภัย ไม่เลือกว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ควรได้รับความรู้และฝึกทักษะชีวิตเบื้องต้น เพื่อรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้อย่างถูกวิธีหรือสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้

มาตรการป้องกัน

๑. สถานศึกษามีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอุบัติเหตุทางน้ำให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องของการเอาตัวรอด เมื่อต้องประสบอุบัติเหตุทางน้ำเช่น รู้จักหลักของการตะโกน การโยน การยื่น รวมถึงการลอยตัว ในน้ำแบบวิธีต่าง ๆ และที่สำคัญคือ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลคนที่จมน้ำเบื้องต้นที่ถูกต้อง นอกจากนั้น สถานศึกษาควรจะให้ความรู้เรื่องของการปฏิบัติตนเมื่อต้องหาภารกิจเกี่ยวกับกิจกรรมทางน้ำด้วย
๒. สำรวจจุดเสี่ยงต่อการจมน้ำของนักเรียนในสถานศึกษา และบริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา
๓. แจ้งเตือนจุดเสี่ยงให้นักเรียนทราบและติดป้ายแจ้งเตือน หรือล้อมรั้วให้มีความปลอดภัยสูง
๔. กรณีที่สถานศึกษามีสระว่ายน้ำ หรือกิจกรรมทางน้ำให้จัดตั้งอุปกรณ์ชูชีพ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย และมีครูควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด
๕. สถานศึกษาจัดให้มีการสอนว่ายน้ำ เพื่อป้องกันการจมน้ำเป็นไปตามบริบทที่เอื้อของแต่ละพื้นที่

แนวทางการช่วยเหลือ

กรณีไม่เสียชีวิต

๑. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วยวิธีที่ถูกต้อง
๒. แจ้งเหตุต่อผู้บริหารสถานศึกษาสถานพยาบาลใกล้เคียง ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙ และแจ้งบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติ
๓. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้นพร้อมรายงาน ตามแบบรายงาน

๔. กรณีที่นักเรียนทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันภัย ให้ดำเนินการเรียกค่าเสียหาย และ ค่าสินไหม ทดแทน หากมีปัญหาให้ติดต่อประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
๕. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

กรณีเสียชีวิต

๑. แจ้งผู้บริหารสถานศึกษาเจ้าพนักงานปกครองเจ้าหน้าที่ตำรวจ
๒. กันพื้นที่เกิดเหตุและอำนวยความสะดวกเจ้าพนักงาน
๓. รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบและแจ้ง บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติ
๔. กรณีที่นักเรียนทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันภัย ให้ดำเนินการเรียกค่าเสียหายและค่าสินไหม ทดแทน หากมีปัญหาให้ติดต่อประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
๕. กรณีมีสื่อมวลชนเข้าติดตามข่าวให้รายงาน ผู้อำนวยการ และ ผอ.สพป.ตามลำดับ ทันที
๖. รายงานผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ จนการช่วยเหลือเสร็จสิ้นกระบวนการ

แหล่งช่วยเหลือ

๑. สถานพยาบาลใกล้เคียง
๒. ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. ๑๖๖๙
๓. สถานีตำรวจพื้นที่เกิดเหตุ (กรณีเสียชีวิต)

**แผนปฏิบัติการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินกรณีเกิดเหตุ “แผนเหตุความรุนแรงจากบุคคลภายนอก”
ภายในพื้นที่โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑**

๑. ความเป็นมา

ความก้าวร้าว รุนแรงเป็นธรรมชาติของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด สำคัญอยู่ที่คนเราต้องคุมความรุนแรงออกมาสำคัญให้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ความรุนแรงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ทุกคน ซึ่งทุกต้องเข้าใจว่ามีโอกาสกระทำความรุนแรงแก่ผู้อื่นได้ทั้งด้านการพูด และการกระทำโดยจะเกี่ยวกับความปกติหรือผิดปกติในจิตใจก็ได้

ดังนั้นเมื่อความก้าวร้าวรุนแรงเป็นธรรมชาติของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดแต่การฝึกที่จะคุมความก้าวร้าวมิให้แสดงความรุนแรงออกมา จึงมีความสำคัญมากกว่า ความรุนแรงในสังคมที่มีมานานส่วนใหญ่มักเกิดในกลุ่มชนเล็กๆ บางกลุ่มจนทำให้เราอาจจะละเลยไม่ใส่ใจ แต่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน ตัวอย่างจากเหตุการณ์รุนแรงในโรงเรียนมหาวิทยาลัย ๓ จังหวัดชายแดนใต้ รวมทั้งเหตุการณ์กราดยิงที่จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งถือเป็นเหตุการณ์ที่พวกเราต้องหันกลับมาพิจารณาวิธีการเลี้ยงและสอนลูกให้อยู่ได้ในทุกสถานการณ์ โดยฝึกควบคุมตัวเอง คุมความก้าวร้าวของตนเอง สร้างภูมิคุ้มกันในการรับมือ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้ มีวิธีเอาตัวรอดจากเผชิญเหตุการณ์ความรุนแรง

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการบริหารจัดการ ประสานความร่วมมือ ของทุกภาคส่วนองค์กรภาครัฐ และชุมชนรอบโรงเรียน ในการประสานงาน การสั่งการ และการติดต่อสื่อสารเมื่อเกิดเหตุไม่สงบเรียบร้อยเกิดขึ้น เพื่อควบคุมหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๓. ขอบเขต

แผนปฏิบัติการตอบสนองต่อสภาวะฉุกเฉิน กรณีเกิดเหตุ “เหตุเกิดการใช้ความรุนแรง” ภายในพื้นที่โรงเรียนบ้านห้วยบง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต ๑ ทั้งหมด

๔. นิยามศัพท์

๔.๑ เหตุฉุกเฉิน/ภาวะฉุกเฉิน (Emergency) หมายถึง เหตุการณ์หรือสภาวะที่มีอันตรายหรืออันตรายแฝงสูง ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม หรือเป็นสภาวะที่เกิดขึ้นแล้วไม่สามารถควบคุมให้อยู่ในสภาวะปกติได้ในเวลาอันจำกัด

๔.๒ ศูนย์ควบคุมภาวะฉุกเฉิน (Emergency Center) หมายถึง งานจราจรและความปลอดภัย กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการควบคุม สั่งการและประสานงานปฏิบัติระหว่างหน่วยงานราชการภายในและภายนอก ตามโครงสร้างแผนปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินในกรณีเกิดการกราดยิงในที่สาธารณะชน ในการควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่ได้อย่างมีเอกภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง

๔.๓ กองอำนวยการ หมายถึง ศูนย์อำนวยการในการประสานงานสำหรับหน่วยราชการภายนอกระดับอำเภอไปจนถึงระดับจังหวัด ที่เข้ามาสนับสนุนการปฏิบัติระหว่างเกิดเหตุ ในการควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่เกิดเหตุได้อย่างมีเอกภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง

๔.๔ ผู้บัญชาการเหตุการณ์ (IC: Incident Commander) หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๔.๕ ผู้อำนวยการควบคุมภาวะฉุกเฉิน (ED: Emergency Director) หมายถึง ผู้อำนวยการ กายภาพและ สิ่งแวดล้อม ที่เกิดเหตุ (ED) ที่มีเหตุการณ์ภัย ทำหน้าที่สั่งการ ณ จุดเกิดเหตุ ทำหน้าที่ควบคุมสถานการณ์ และสั่ง การในการระงับเหตุและช่วยชีวิตที่จุดเกิดเหตุ

๔.๖ ฝ่ายประสานงาน (MC: MUTUAL AID CO-ORDINATOR) หมายถึง งานจราจรและความปลอดภัย เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยสนับสนุนภายนอก ให้การต้อนรับ แจกข้อมูลข่าวสารและการประสานงาน ระดับเพลิง

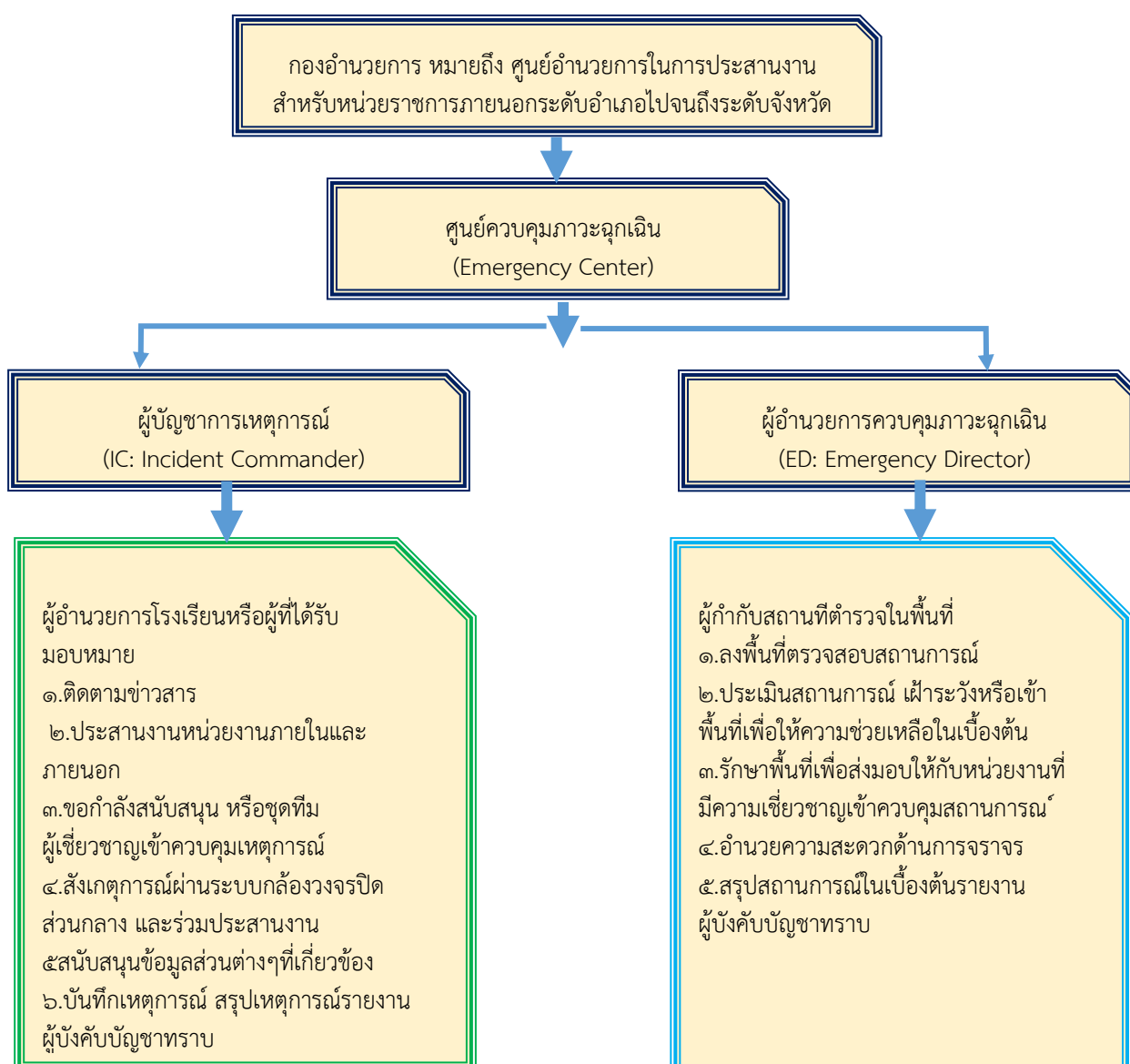
/ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร / กู้ชีพ-กู้ภัย/

๔.๗ ฝ่ายข่าวสาร (New Monitor) ตั้งอยู่กองอำนวยการ Green Zone โดยงานสื่อสารองค์กร กองบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่ในการบริหารจัดการการให้หรือรวบรวมข้อมูลข่าวสารเฝ้าติดตามข่าวทางสื่อช่องต่าง ๆ รวมถึงคำแถลงการณ์/เขียนข่าว/คำถามและคำตอบ แล้วนำเสนอต่อ ED เพื่อพิจารณา

๔.๘ การรายงาน หมายถึง การบอกกล่าวหรือมอบข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้น

๕. หน้าที่และความรับผิดชอบ

๕.๑ โครงสร้างและหน้าที่ของการบริหารแผนความปลอดภัย

๖. หน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อพบเหตุการณ์ใช้ความรุนแรงในสถานศึกษา

- ๖.๑ จัดตั้งกองอำนวยการ
- ๖.๒ งานจราจรและความปลอดภัย
- ๖.๓ ประสานงานไปยังสถานีตำรวจภูธร
- ๖.๔ ประสานงานไปยังโรงพยาบาลอำเภอโนนสัง /องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมือง และกู้ชีพ-กู้ภัย มาที่เกิดเหตุ
- ๖.๕ รายงานสถานการณ์
- ๖.๖ นำพาบุคคลออกจากอาคาร
- ๖.๗ กันพื้นที่ Red Zone
- ๖.๘ งานจราจรและความปลอดภัย
- ๖.๙ ปิดประตูทุกประตู
- ๖.๑๐ ป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาตควบคุมระบบ CCTV อำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานสนับสนุน พร้อม ควบคุมการจราจร

๗. การเอาชีวิตรอดหากอยู่ในเหตุสถานการณ์รุนแรง

- (๑) วางแผนกับครอบครัวหรือในโรงเรียน ทำให้แน่ใจว่าทุกคนรู้แผน รู้ว่าตัวเองจะต้องทำอะไรถ้าพบกับผู้กราดยิง
- (๒) พยายามมองหาทางออกที่ใกล้ที่สุดสองทางออกในทุก ที่ที่ผ่านไป วางแผนหนีไว้ใจและมองหาสถานที่ อาจใช้เป็นที่พักชั่วคราวได้ในทุกที่ที่คุณไป
- (๓) อย่ากดสัญญาณเพราะจะทำให้คนยิ่งแตกตื่นและตกเป็นเป้าโจมตีได้ง่าย แต่ให้ตะโกนคำว่า “ปิ่น” หรือ มีอุปสรรคแทน
- (๔) ทำความเข้าใจแผนสำหรับคนพิการหรือต้องการช่วยเหลือพิเศษขณะเกิดเหตุหนี
- (๕) การหนีจากผู้ก่อเหตุความรุนแรง คือ ความเร็วตัวสูงสุด
- (๖) หึงสัมผัสส่วนตัว หึงคนอื่น และหนีอย่างเดียว หรือจะช่วยเหลือผู้อื่นหนีด้วยถ้าเป็นไปได้
- (๗) หนีไปทางออกที่ใกล้ที่สุดและไม่มีผู้ก่อเหตุ เช่น ทางออกฉุกเฉิน หน้าต่าง
- (๘) ถ้าถูกผู้ก่อเหตุพบ ให้วิ่งซิกแซก และหลบหาที่กำบังเป็นระยะ อาจเป็นเสา กำแพง หรือวัตถุที่แข็งแรง แข็งเ็นและป้องกันไม่ให้ใครก็ตามที่จะเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดเหตุกราดยิง
- (๙) โทรแจ้งเหตุ ๑๙๑ (สายตรง) เมื่อคุณปลอดภัย เพื่อที่จะให้การประสานงานกับหน่วยงานภายนอก และให้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด

การซ่อนตัว

(๑) หลบซ่อนในห้องที่แข็งแรงและหาสิ่งของขนาดใหญ่มาปิดกั้นทางเข้า-ออกล็อคประตู ปิดม่านบังสายตา และปิดไฟหากไม่มีทางเลือก

(๒) กระจายกันซ่อนเพื่อให้ผู้กราดยิงก่อเหตุยากขึ้น

(๓) อยู่ให้เงียบที่สุดปิดเสียงเครื่องมือการสื่อสาร โทรศัพท์ ปิดการส่ง จนกว่าตำรวจจะให้ สัญญาณว่าปลอดภัย

(๔) พยายามสื่อสารกับตำรวจอย่างเงียบ ๆ ใช้ SMS หรือพิมพ์หรือติดต่อ ๑๙๑ เพื่อแจ้งเหตุแต่ห้ามแชร์ Location ที่หลบซ่อนลงในสื่อสาธารณะ เพราะจะทำให้คนร้ายรู้ที่อยู่เราได้

(๕) สถานที่ซ่อนควรรอยู่นอกสายตาผู้กราดยิงและมีอะไรป้องกันถ้าผู้กราดยิงมาทางคุณ

(๖) ถ้ามีคนบาดเจ็บขอความช่วยเหลือคุณต้องแน่ใจว่าผู้ก่อเหตุไม่ได้อยู่บริเวณนั้น ก่อนที่จะเปิดประตูให้ผู้บาดเจ็บเข้ามาหลบภัยแล้วจึงไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บอื่น

ฝึกหัดวางแผนในสถานการณ์ต่าง ๆ

๑. สังเกตคนร้าย

- การแต่งกาย ซึ่งส่วนใหญ่จะสะพายกระเป๋า ใส่เสื้อคลุมที่ปกปิด เพื่อซ่อนอาวุธที่นำมา
- ท่าทางการเดิน จะเป็นการก้าวสั้นๆ เนื่องจากต้องประคองปืนขณะเดิน
- ท่าทางของคนรอบข้าง หากดูแล้วไม่น่าไว้วางใจควรรอยุ่ห่างและมองหาทางออกไว้ล่วงหน้า

๒. หนี - ซ่อน - ลี้

หนี - เมื่อเจอกับเหตุการณ์กราดยิง สิ่งแรกที่ต้องทำคือวิ่งหนีหาทางออกที่ปลอดภัยจากสถานที่นั้นให้เร็วที่สุด เช่น ประตู ทางออกฉุกเฉิน โดยขณะวิ่งพยายามเงียบให้มากที่สุดและวิ่งให้ไวที่สุด และอย่ากลับเข้าพื้นที่นั้นเด็ดขาด และหากเป็นไปได้ให้พาเพื่อนและคนรอบข้างออกไปด้วย ทั้งนี้การหนีออกจากที่เกิดเหตุควรไปให้ไกลที่สุด เพราะหากไม่ไกลอาจจะอยู่ในระยะการยิงของอาวุธปืนได้ อย่างน้อยควรพาตัวเองออกไปไกลกว่าระยะ ๖๐๐ เมตร

ซ่อน - กรณีวิ่งเจอทางตัน หรือหนีไม่ทัน ระวังอย่าซ่อนหลังประตู เพราะประตูมักเป็นจุดแรกๆ ที่คนร้ายเล็งเป็นเป้า และประตูไม่สามารถกันกระสุนได้ หากซ่อนควรมองหาที่หลบที่กันกระสุนได้ หากเลือกหลบในห้อง ให้ล็อคและนำวัตถุที่มีน้ำหนักมาขวางประตูไว้ เมื่อเราซ่อนทำตัวให้เงียบที่สุด และอย่าลืมหดเสียงโทรศัพท์ด้วยพร้อมกับหรี่แสงให้เหลือน้อยที่สุด ถ้าซ่อนตัวได้ ให้รอจนกว่าสถานการณ์จะสงบ

ลี้ - นี่เป็นทางออกสุดท้ายหากหนีไม่ได้แล้ว ต้องหันมาลี้เพื่อหาทางรอด ต้องพยายามมีสติให้มากที่สุด อันดับแรกคือมองหาอาวุธ อย่างอุปกรณ์ใกล้ตัว เช่น ปากกา ขาแว่น หรืออะไรที่จับถนัดมือ ในการต่อสู้ให้มุ่งไปที่จุดอ่อนของผู้ร้าย เช่น ตา ต้นคอ หรือจุดอ่อนอื่นๆ เมื่อคนร้ายเสียหลักเราก็พยายามหนีให้เร็วที่สุด ที่สำคัญ เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ไม่คาดคิด เราอาจจะสูญเสียการได้ยิน หรืออาการหุดับ เนื่องจากอาการตื่นตระหนก หัวใจเต้นเร็ว ไม่รับรู้สิ่งรอบตัว ต้องตั้งสติ ไม่ส่งเสียงโวยวาย เงียบ และหนีให้เร็วที่สุด ส่วนขั้นตอนการทำงานพื้นฐานของตำรวจที่เราควรรู้คือ เมื่อตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุ ตำรวจจะเลือกจัดการคนร้ายก่อน เมื่อจัดการได้แล้ว จะเข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ

การโทร. แจ้งเหตุฉุกเฉิน ๑๙๑

- บอกตำแหน่งที่อยู่
- บอกว่าเกิดอะไรขึ้น
- บอกว่าเผชิญอะไร
- บอกความช่วยเหลือที่ต้องการ

เมื่อตกเป็นตัวประกัน

หากเหตุการณ์กราดยิงกลายเป็นการควบคุมตัวผู้มีชีวิต เพื่อเจรจาต่อรอง หรือเราอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกจับเป็นตัวประกัน วอลเลซ ไซนส์ (Wallace Zeins) อดีตตำรวจนิวยอร์ก ผู้รับหน้าที่เจรจากับคนร้ายมากกว่า ๒๐ ปี เคยบอกวิธีรับมือหากถูกจับเป็นตัวประกันกับสำนักข่าว abc NEWS ไว้เป็น ๖ ขั้นตอนว่า

๑. **อยู่ในความสงบ** หรืออยู่เฉยๆ หลีกเลี่ยงการแสดงความก้าวร้าวต่อผู้จับกุม เพราะช่วงเวลา ๓๐ นาทีแรก จะเป็นช่วงที่คนร้ายตึงเครียดที่สุด

๒. **สังเกตสิ่งรอบตัว** ประตูห้องเปิดเข้าหรือเปิดออก รายละเอียดของคนที่จับตัวเรา เสื้อผ้าสิ่งที่เขาสวม มีอาวุธไหม มีคนร้ายกี่คน

๓. **พูดเท่าที่จำเป็น** เฉพาะตอนผู้ร้ายพูดด้วย เนื่องจากตัวประกันเป็นเพียงเครื่องมือในการต่อรอง หากไม่มีทักษะในการต่อรองที่ดีพอ การสื่อสารที่ก่อให้เกิดผลลบอาจเกิดขึ้นได้ และควรหลีกเลี่ยงการพูดถึงเรื่องศาสนา การเมือง หรือเรื่องที่จะเพิ่มภาวะความเครียด

๔. **ทำท่าที่อ่อนแอ** บอกคนที่จับตัวประกันว่าต้องการยาสำคัญ เพราะคนป่วยมักเป็นตัวประกันคนแรกๆ ที่คนร้ายจะปล่อยตัว เนื่องจากตัวประกันที่มีค่าที่สุดคือคนที่ม่ชีวิต

๕. **อย่าพยายามเป็นวีรบุรุษหรือพยายามหลบหนี** เพราะหากคนร้ายมีปืน ใดๆ ไรกระสุนก็เร็วกว่าเรา

๖. **อย่าวิ่งเมื่อมีการเข้าบุกช่วยเหลือ** เพราะตำรวจอาจแยกไม่ออกว่าเป็นตัวประกันหรือคนร้าย ให้หมอบราบต่ำติดพื้น ทั้งนี้เพื่อให้พ้นจากวิถีกระสุนด้วยหากเกิดการปะทะขึ้น

ข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้เฝ้าดูเหตุการณ์ (ไทยมุง)

- ไม่ควรเข้าไปมุงเด็ดขาด เพราะการเคลื่อนไหวของคนที่มุงดูอาจไปกระตุ้น ทำให้คนร้ายทำร้ายตัวประกันได้
- ไม่ตะโกนหรือแสดงอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ เพราะอาจไปกระตุ้นคนร้ายได้เช่นกัน
- ควรทิ้งระยะห่างจากเหตุการณ์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้อย่างสะดวก
- หากรู้ข้อมูลเกี่ยวกับคนร้ายให้รีบแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ทันที

การรับมือปัญหาสุขภาพจิตหลังรับรู้ข่าวเหตุการณ์รุนแรง

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เผยแพร่ข้อมูลการดูแลจิตใจเมื่อทราบข่าวหรือเห็นภาพความรุนแรง ไว้ดังนี้

๑. หลีกเลี่ยงการรับข่าวที่มากเกินไป ใช้เวลากับกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มขึ้น เพื่อลดอารมณ์ และความเครียดจากการรับข่าวสาร
๒. หยุดส่งต่อภาพความรุนแรง ไม่ส่งภาพเหตุการณ์ หรือคลิปเหตุการณ์ ความรุนแรง ที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ความรู้สึก
๓. ให้ความสำคัญกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งอารมณ์ช็อก เสียใจ โกรธ ทำใจไม่ได้ รู้สึกผิด สงบและยอมรับ
๔. แบ่งปันความรู้สึก พูดคุย ระบายความรู้สึกโดยเน้นความเข้มแข็งของจิตใจ ที่สามารถจัดการความยากลำบากไปได้
๕. ถ้ารู้สึกไม่ไหว ขอคำปรึกษา ผ่านสายด่วนสุขภาพจิต ๑๓๒๓ ฟรี ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๘. การฝึกซ้อม

งานฝ่ายบริหารงานทั่วไป จะต้องดำเนินการฝึกซ้อม ตามแผนควบคุมภาวะฉุกเฉิน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือตามความเหมาะสมตามสถานการณ์

๙. การทบทวนและปรับปรุงแผน

- ๑ กำหนดให้มีการทบทวนแผนฯ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และปัญหาอุปสรรคที่พบจากการซ้อมแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินฯ หรือหลังจากเกิดเหตุจริง
- ๒ กำหนดให้คณะกรรมการฯ ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลของแผนปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินฯ

การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

การขับเคลื่อนโครงการเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสาร

แนวทางการนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการการเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษา ในรูปแบบบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับภาคเครือข่าย ใช้รูปแบบการนิเทศ ติดตามประเมินผลแบบร่วมพัฒนา กำหนดให้มีการกำกับติดตามประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการขับเคลื่อนการเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษา ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การติดตามประเมินผลระหว่างการทำงานและหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงานโครงการ ตามปฏิทินแผนการดำเนินงานตามโครงการ การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสาร โรงเรียนได้กำหนดแผนนิเทศติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ มีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการ ดังนี้

๑.๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู บุคลากรที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒ ตัวแทน เครือข่าย

๒. ดำเนินการประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจสาระของแผนนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ให้กับบุคลากร ผู้ปฏิบัติเพื่อมีส่วนร่วมและดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ประชุมวางแผนเพื่อ

๓.๑ กำหนดแนวทาง/กระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

๓.๒ กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

๓.๓ จัดทำ / ปรับปรุงเครื่องมือนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับประเด็น

การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

๔. ประสานกับหน่วยงานองค์กรภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินการนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล ดังนี้

๔.๑ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ประสานหน่วยงาน เครือข่าย

๔.๒ แจ้งวิธีการและประเด็นการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ให้คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม

และ

ประเมินผล ทราบ

๔.๓ ส่งเครื่องมือนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ให้คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ทราบ เป็นการล่วงหน้า

๕. ดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามปฏิทิน/กำหนดการ/ประเด็นการนิเทศ ที่กำหนด

๖. สรุปผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการนิเทศ ติดตาม/ประเด็นที่กำหนด โดยคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ดำเนินการสรุปประเด็นที่กำหนด จากการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การขับเคลื่อนโครงการเฝ้าระวังภัยและการให้ข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษา

๗. รายงานผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ดำเนินการได้ดังนี้

๗.๑ รายงานผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล เฉพาะประเด็นที่กำหนด

๗.๒ รายงานผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ในภาพรวม

ภาคผนวก

คำสั่งโรงเรียนบ้านห้วยบง

ที่ ๓ / ๒๕๖๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและปฏิบัติหน้าที่ จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัย และเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วนในสถานศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๙

กรณีคนร้ายบุกเข้าไปก่อเหตุกราดยิงภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลอุทัยสวรรค์ อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู ทำให้มีเด็กเล็กและผู้ใหญ่เสียชีวิตจำนวนมาก ในปี ๒๕๖๖ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) จึงเน้นย้ำเรื่องสถานศึกษาปลอดภัยอย่างเข้มงวดให้เป็นนโยบายหลักในการดำเนินการ เพราะโรงเรียนเปรียบเหมือนบ้านหลังที่สอง ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องมีความปลอดภัยในทุกมิติ ซึ่งจากเหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นภัยจากจากบุคคลภายนอก เพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนบ้านห้วยบง ดำเนินงานด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางการศึกษา จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายงานปฏิบัติหน้าที่ จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๙ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

นางสาวปรางทิพย์ บุญมา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
ว่าที่ร้อยตรีสมบุรณ์ โคตรเสนา	ครูชำนาญการ	กรรมการ
นายโชคชัย สามารถ	ครูชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ มีหน้าที่ ให้คำแนะนำ ปรีกษา อำนวยความสะดวกและประสานงานทั่วไปในการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒. คณะกรรมการจัดปฏิบัติหน้าที่ จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วนในสถานศึกษา

นางสาวปรางทิพย์ บุญมา	ประธานกรรมการ
นายโชคชัย สามารถ	กรรมการ
นายปิยนันท์ วงศ์จันทร์	กรรมการ
ว่าที่ร้อยตรีสมบุรณ์ โคตรเสนา	กรรมการ
นางปริณดา เข้มทอง	กรรมการ
นางสาวศิริประภา วรณูช	กรรมการ
นางสาวกุลสตรี อัจฉริยะจิต	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. สร้างความตระหนักและให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัย การป้องกันและการแก้ปัญหาแก่นักเรียนและบุคลากร
๒. แต่งตั้งบุคลากรดูแลและรับผิดชอบด้านอาคารสถานที่ ด้านโภชนาการ เพื่อกำกับ ติดตาม ดูแล การควบคุมคุณภาพอาหารและน้ำดื่ม ความปลอดภัยในร่างกาย
๓. จัดทำป้าย สัญลักษณ์ข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย
๔. จัดระบบมาตรฐานสุขาภิบาลโรงอาหาร อาคารเรียน อาคารประกอบ
๕. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น กำจัดแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษ
๖. ให้ความรู้และฝึกซ้อมครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับอุบัติเหตุ
๗. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด
- ๘ จัดให้มีหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของหน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย เบอร์โทรศัพท์ครูที่สามารถติดต่อได้และจุดรวมพล
๙. โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมมือกันกำหนดมาตรการ รับ-ส่ง นักเรียน ตอนเช้าและเลิกเรียน
๑๐. นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎจราจรอบรมให้ความรู้เรื่องด้านประกันภัย
๑๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบการทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่โดยเคร่งครัด
๑๒. ควบคุมดูแลให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัยและใช้ความระมัดระวังในการทำกิจกรรม

๓. คณะกรรมการนิเทศและรายงานผลการประเมิน

นางสาวปรางทิพย์ ยุญมา	ประธานกรรมการ
นายโชคชัย สามารถ	กรรมการ
ว่าที่ร้อยตรีสมบุรณ์ โคตรเสนา	กรรมการ
นายปิยนันท์ วงศ์จันทร์	กรรมการ
นางปริณดา เข้มทอง	กรรมการ
นางสาวกุลสตรี อาจบัณฑิต	กรรมการ
นางสาวศิริประภา วรณูช	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ๑). ติดตามนิเทศให้การดำเนินการสามารถสำเร็จตามแผน รวบรวมกลั่นกรองและสรุปผลการประเมิน
๑. ตามแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วนในสถานศึกษา

ทั้งนี้ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง ดำเนินการตามคำสั่งที่กำหนด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์
และบังเกิดผลดีกับทางราชการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นางสาวปรางทิพย์ ยุญมา)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบง

โรงเรียนบ้านห้วยบง อำเภอโนนสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑

สถานที่เกิดเหตุ.....

เลขบัตรประชาชน..... ระดับชั้น ☐ อนุบาล..... ☐ ประถมศึกษาปีที่

☐มัธยมศึกษาปีที่ อื่นๆ ระบุ.....

ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน.....

ผู้นำส่ง.....โทรศัพท์.....

ผู้บันทึก.....

เครื่องมือที่ใช้ติดตามประเมินผลและการนิเทศ

แผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุในสถานการณ์รุนแรงด่วนในสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านห้วยบง อำเภอโนนสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต๑

ครั้งที่..... วันที่.....

คำชี้แจง ให้สถานศึกษาประเมินผลโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องประเมินผลนี้

[illegible]

[illegible]

การชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ

๑. วางแผนเพื่อเตรียมการและประสานงานกับหน่วยงานอื่น
 - วิธีการป้องกัน ผังการหลบหนี จุดนัดพบปลอดภัยในแต่ละอาคารเรียน
 - ชักซ้อมทำความเข้าใจกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. ให้ความรู้เรื่องการป้องกันและผังการหลบหนี จุดนัดพบปลอดภัยในแต่ละอาคารเรียน ให้กับนักเรียน
๔. ดำเนินการชักซ้อมตามแผน
๕. ประเมินผลการชักซ้อม

ตัวอย่างภาพประกอบการชักซ้อมแผนเสริมสร้างความปลอดภัยและเผชิญเหตุ
ในสถานการณ์รุนแรงเร่งด่วนในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยบง

